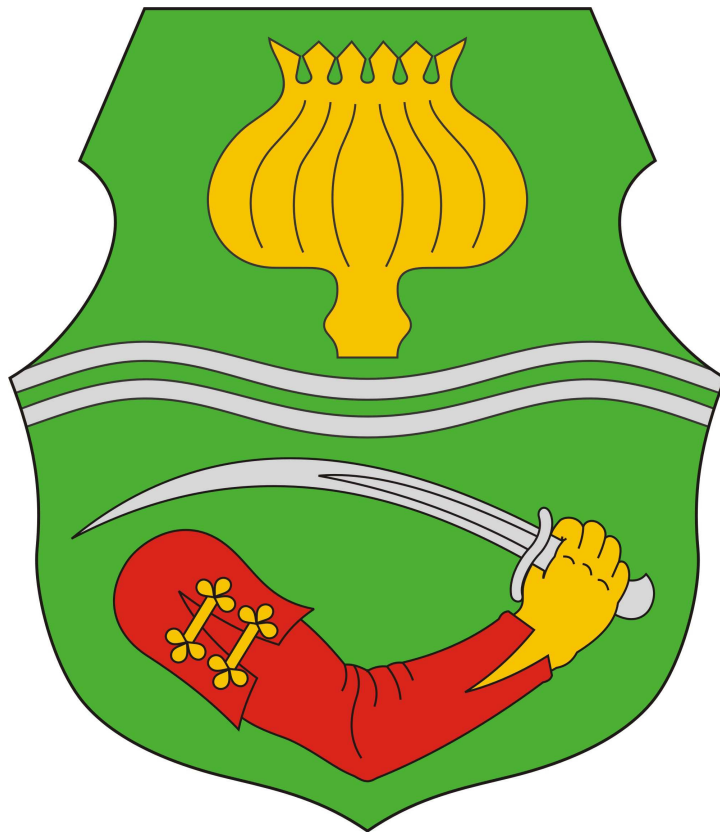

TISZAVASVÁRI VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ - TERVEZET -

II.FEJEZET

A „településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30.§ szerinti véleményezési dokumentáció

TISZAVASVÁRI VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

TARTALOM

1. JÖVŐKÉP

- 1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan
- 1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan
- 1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

2. CÉLOK

- 2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása
- 2.2. Részcélok és a beavatkozások területei, egységeinek meghatározása
 - 2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata
 - 2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

- 3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása
- 3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra
- 3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

- 4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer
- 4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Jelen dokumentum **Tiszavasvári Város Településfejlesztési Konceptiója**, amely a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján került kidolgozásra.

A koncepció egy hosszú távra (10 évet meghaladó időtávra) szóló dokumentum, amely kijelöli a Város elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan, valamint rögzíti a településfejlesztés elveit. A koncepció meghatározza a Város átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket, az azokhoz kapcsolódó részcélokat, valamint a célok értelmezését az egyes Városrészekre.

A 2014-2020-as európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben fontos szerepe van a megfelelő módon előkészített, megalapozott területi terveknek, így a településfejlesztési koncepciónak és az integrált településfejlesztési stratégiának. A tervezési folyamat tétje jelentős:

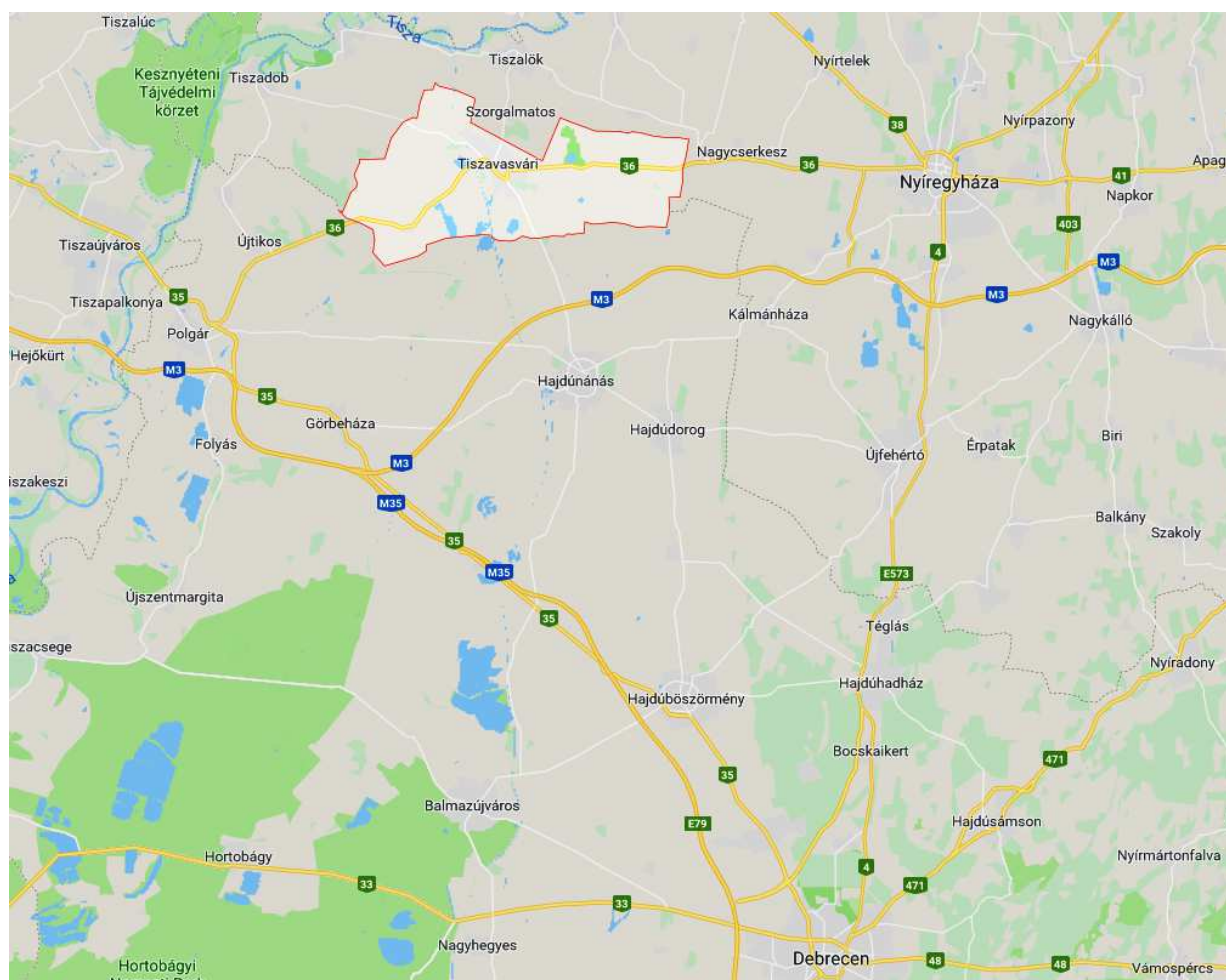
- egyrészt a **most kijelölendő irányok hosszú távra meghatározzák a Város fejlődését, jövőjét**;
- másrészt jelentős mértékben függ a tervezés sikerétől, hogy a **2014-2020-as és a 2020-2026-os EU-s tervezési időszakban rendelkezésre álló forrásokat** mennyire hatékonyan és eredményesen tudja a Város felhasználni.
- Jelen koncepció kitekintést nyújt 2021-2030 tervezési időszakra is, bár annak fejlesztési céljai a koncepció készítésekor még konkrétan nem ismertek.

A településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia kidolgozását egy részletes megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés) előzte meg. A megalapozó vizsgálat – számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatja a Város gazdasági és társadalmi folyamatait, legfőbb erősségeit, adottságait, valamint gyengeségeit, problémáit. A koncepcióban kijelölt fejlesztési irányok a megalapozó vizsgálatban feltárt adottságok és a hosszú távon elérni kívánt állapot közötti utat jelölik ki.

1. JÖVŐKÉP

1.1 A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Tiszavasvári Szabolcs-Szatmár-Bereg megye nyugati részén elhelyezkedő, kedvező közlekedés-földrajzi adottságokkal rendelkező kisváros, amely 10 km-re fekszik az M3-as autópálya legközelebbi lehajtójától, és 28,5 km-re a mind közúton, mind vasúton megközelíthető megyeszékhelytől, Nyíregyházától. A város központjától mintegy 7 km-re DNY-i irányban található a Tiszavasvárihoz tartozó, de a magtelepüléstől különálló, Józsefháza megnevezésű belterület.

Település földrajzi helyzete – forrás: www.google.com

Tiszavasvári közigazgatási területe a Debrecen-Nyíregyháza agglomerálódó térséghez tartozik. A régió járási központjainak többségéhez hasonlóan nemzetközi, országos vagy regionális jelentőségű gazdasági vagy társadalmi funkcióval nem rendelkezik. Ugyanakkor, mint teljes városi funkcionalitással rendelkező kisváros, és mint szigetszerűen kiemelkedő térségi ipari központ is jelentős. Összességében a városról elmondható, hogy a megye városhálózatának egyik gazdasági szempontból fontos, és turisztikai potenciállal is rendelkező eleme.

Tiszavasvári 2013. január 1-től az azonos nevű járás központja, amely Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egyik kisebb kiterjedésű és lakónépességű járása, és amelyet a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet a komplex fejlettségi mutató alapján a fejlesztendő járások közé sorol.

Tiszavasvári hosszú távú jövőképének meghatározásakor számos külső és belső tényező figyelembevételére van szükség, amelyek alapjaiban determinálják a Város hosszú távú fejlődési lehetőségeit. A település történelmi hagyományait, a táj és település jellegzetes kapcsolatát megőrizve, és szükség szerint újra élesztve, az itt élő emberek tapasztalatára és szolgalmára alapozva képzelet el jövőjét.

Tiszavasvári otthonos, vonzó arculattal rendelkező Város, mely a természeti környezet és Városi szolgáltatások kínálata mellett az oktatás-nevelésre, a korszerű egészségfejlesztésre fókuszálva, a korszerű mezőgazdasági infrastruktúrára, valamint a versenyképes gazdaságra alapoz.

Általánosan megfogalmazott cél: Tiszavasvári nyugodt–biztonságos–élhetőbb település, mezőgazdasági, történelmi múltjára és értékeire építkező települési jellegét megőrizni, erősíteni.

- Nyugodt–biztonságos–élhetőbb település, a település lakossága, a fejlesztés iránya a helyi anyagi és humán közszolgáltatások színvonalának emelése.
- Mezőgazdasági – a hagyományos mezőgazdasági tevékenységek mellett, helyett speciális termékek előállítása és az erre kiépülő feldolgozóipar kialakítása; a folyamat támogatása.
- Történelmi múltjára és értékeire büszke és arra építkező – összekapcsolódik az élıhetőség fogalmával, itt a hangsúly a kellemes, a sajátos táji adottságú és történelmi atmoszférát sugárzó környezet kialakításán van.

A természeti és környezeti adottságokat kihasználó mezőgazdasági és feldolgozó ipari (kisüzemi) tevékenység a gazdaság és ellátás területén adódó munkalehetőségek mellett, megfelelő megélhetést, biztosít az ott dolgozók részére.

A település fejlesztésének alapelvei

Tiszavasvári Város rendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával kell újragondolni. Ez a biztosítéka annak, hogy olyan fejlesztési tervekben kerüljenek a rendezési tervbe melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják. Ezek lehetnek:

- a térségi kapcsolatok erősítése,
- a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- a munkahelyteremtés,
- az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése (településközpont)
- fontos helyen szerepel az idegenforgalom, a turizmus fejlesztése (A strand, Tisza-folyó közelsége, vízi turizmus, horgászturizmus vonatkozásában),
- a népesség számának szinten tartása ill. lehetőség szerinti emelése,
- a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, ennek keretében kedvezményes áron építési telkek biztosítása (kiemelt figyelemmel a több gyermekes családokra),
- a szolgáltatások fejlesztése,
- a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása, a belterületről délre szabadidős park további fejlesztése, bővítése, a közeli települések, Tiszalök, Tiszadob, Taktaközi térség adta lehetőségek kiaknázása,
- a környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása, a vidéki életforma népszerűsítése.

A Város társadalmi jövőképe

Tiszavasvári népességfejlődése az utóbbi másfél évtizedben összességében csökkenő tendenciát mutatott, ugyanakkor a 2010-ben mért mélyponthoz képest a legutóbbi években kisebb mértékben emelkedni tudott. A népesség csökkenésének fő oka az elvándorlás, a szelektív migráció, amely elsősorban a fiatal, képzetesebb munkavállalói rétegekre jellemző. A migrációs folyamatokkal ellentétben az élve születések és a halálozások száma többnyire kiegyenlíti egymást.

A népesség etnikai összetételét tekintve már a 2001. évi népszámlálás adatai alapján is kiemelkedő volt a roma kisebbség aránya, és az érték 2011-re tovább emelkedett. Becslések szerint a népszámlálás során mért értéket jóval meghaladja a város cigány lakosságának aránya, amely valójában kb. 16–17% lehet.

A hátrányos helyzetű lakosok, illetve gyermekek viszonylag magas száma, illetve térbeli koncentrációja egyre több területen jelentkezik olyan problémaként és konfliktus-forrásként, amelyet az önkormányzat, valamint az érintettek számára nyújtott szolgáltatásokat biztosító szervezetek már nem tudnak megfelelően kezelni.

A kedvezőtlen jövedelmi helyzetű lakosok ellátása egyre jobban terheli a szociális és segélyezési rendszert. A rendszeres szociális segélyben, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma a megyei városoknál tapasztalt értékeknél kedvezőtlenebbek, ezzel is jelezve, hogy a lakosság jelentős része hátrányos helyzetű, jövedelmi viszonyai korlátozottak. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása és integrálása csak komplex beavatkozásokkal érhető el. Ilyen típusú integrált megközelítésre mindenekelőtt a városban azonosítható szegregátumok területén van szükség.

A lakosság iskolai végzettsége összességében elmarad az országos átlagtól, de az utóbbi évek pozitív hozadéka volt az érettségivel rendelkezők arányának emelkedése. A munkaképes korúak alig fele foglalkoztatott, ami igen alacsony. A helyi társadalom kiemelkedő problémája az álláskereső magas száma és aránya. Az adatok alapján a fiatalok, az alacsony iskolai végzettségűek és a pályakezdők munkaerő-piaci esélyei a legrosszabbak, a nők esetében pedig igen magas az inaktívak részaránya. Az inaktív munkaképesek és álláskereső munkaeöpiacra történő integrációját célzó foglalkoztatáspolitikai eszközöknek komoly foglalkoztatás-növelő potenciálja van. Tiszavasvári Város Önkormányzata a fiatalok ösztönző és lakhatási támogatásairól szóló 11/2018. (III. 29.) KT.sz. rendeletével „Esély és otthon” pályázat keretében kívánja a fentiekben foglaltak lehetőségét megteremteni.

A sok évszázados küzdelmes életmód, a szabadságvágy, a jogokért történő bátor kiállás, és az újtó, kreatív szellem a mai napig tetten érhető Tiszavasvári lakóinak a településükhöz fűződő viszonyában. Az ebből eredő lokálpatrióta büszkeség fontos kiindulópontja a város közösségfejlesztésének, és a település megtartó erejének újjáépítésében is nagy segítség lehet. Veszélyeztetettek az elavult, vagy nem hiányszakmákkal rendelkezők, illetve szakmanélküli emberek csoportja.

Fontos a családbarát települési környezet kialakítása, ahol nemcsak munkára mindinkább „otthonra” lelnek a fiatalabb korosztályok, jól érzik magukat a Városban, illetve a megyeszékhelyről kiköltözni vágyók itt telepedjenek le, itt tervezzék meg jövőjüket.

A Város gazdasági jövőképe

A rendszerváltást megelőző időszakban Tiszavasvári jelentős iparral rendelkezett, de a hagyományos piacok elvesztése, a versenyképtelen üzleti struktúra és termelékenységi mutatók, valamint a magyarországi tevékenységükre nézve hátrányos multinacionális tulajdonosi stratégiai döntések miatt a korábbi tevékenység visszafejlődött. Az ipari szektor hanyatlásával párhuzamosan a korábbi mezőgazdasági nagyüzemek visszafejlődése is kedvezőtlen hatással volt a város gazdasági életének alakulására.

Tiszavasvári vállalkozássűrűsége ma már alatta marad a megyei városoktól elvárható értéknek, de az ipari tevékenység még mindig dominál, a munkalehetőségek nagyobbik részét biztosítva. Az ipari tevékenység elsősorban a város déli területeire, az Alkaloida Vegyészeti Gyár térségére koncentrálódik, és itt helyezkednek el a leginkább környezetterhelő tevékenységek is. A városfejlesztésnek a jövőben is kiemelt szempontja, hogy biztosítsa a lakó-, üdülő- és zöldterületektől való a térbeli elválasztást, és a környezetvédelmi előírások betartását.

A talajadottságok kedveznek mind a szántóföldi növénytermesztésnek, mind pedig az állattartásnak. Jelentős a szántók és kiemelkedő a halastó-felületek aránya. A város állattartóinak mind szarvasmarha-, mind pedig sertésállománya magas. A kedvezőtlen piaci folyamatok hatására némileg csökkent a helyi, térségi felvásárlás és értékesítés, az agrárium lehetőségei jelenleg nincsenek optimális mértékben kihasználva. A kisebb mezőgazdasági cégek, egyéni gazdaságok és őstermelők számára az aktuális piaci körülmények között a szoros kooperációban történő termelés és értékesítés jelentheti a legjobb megoldást.

Tiszavasváriban az Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt. évtizedeken keresztül folytatott intenzív kutatási-fejlesztési tevékenységet mind a szintetikus gyógyszeripari hatóanyagok előállítása, mind a különböző alkaloidok kivonásának technológiája terén. Jelenlegi tevékenysége a 2010-es évek elejére jelentős mértékben visszaszorult, de azóta újból fejlődésnek indult, és az amerikai gyógyszerpiacon csak 2014-ben 7 új termékkel jelentkezett. 2013 óta újra bővülő, jelenleg 365 fős alkalmazotti létszámával továbbra is a város legnagyobb foglalkoztatója. Jelenleg a helyi vállalkozások egy része folyamatos fejlesztéseket végez termékskálája bővítése és a termékek minőségének javítása céljából, ami a jelentős vegyipari K+F hagyományokkal együtt alapja lehet az ilyen jellegű tevékenységek újbóli meghonosításának és kiterjesztésének.

A városban a lakossági alapszolgáltatások valamennyi válfaja biztosított. Egyes szolgáltatástípusok lendületesen fejlődtek, a leggyorsabban fejlődő humán szolgáltatások (pl. ingatlanközvetítés, könyvelés, adótanácsadás, biztosítás, értékpapír forgalmazás, hitelnyújtás) a kis- és közepes vállalkozásokra épülnek, amelyek az új társadalmi szükségletek kielégítésére specializálódnak.

Az üzleti szolgáltatások terén Tiszavasvári inkább alulfejlettnak nevezhető. A városban nincsen a kezdő vállalkozásokat, start-up cégeket vagy a városfejlesztési stratégia szempontjából kiemelten kezelendő gazdasági tevékenységeket felkaroló, támogató inkubátorház vagy technológiai szolgáltató központ, ami a térségben rejlő innovációs lehetőségek működő vállalkozássá, illetve terméké fejlesztésével, üzleti alapokra helyezésével, a kezdő vagy új, fejlődési szakaszba lépő mikro- és kisvállalkozások növekedési pályára állásával támogatná a helyi gazdaság fejlődését. A városban ipari park nincs, de jelentős területen található olyan jelenleg felhagyott, korábban ipari tevékenységre használt létesítmények, amelyek barnamezős beruházási területként vonzóvá tehetők.

Tiszavasvári nem bővelkedik idegenforgalmi látnivalókban, történeti emlékekben, de meglévő és potenciális értékei a jelenlegi, a pénzügyi-gazdasági válság miatt bekövetkező kedvezőtlen tendenciák által igencsak nyomott szintnél magasabb turisztikai forgalmat is generálhatnának. A város főbb vonzerejét a termálfürdő, a természetvédelmi terület és más, látványos természetközeli területek, valamint néhány hagyományos programja jelentik. Potenciálisan sokféle aktív turisztikai attrakciónak is otthont adhatna (lovaglás, természetjárás, kerékpározás, vízisportok), gyógyvizére pedig további gyógy- és wellness-szolgáltatások is alapozhatók.

A vállalkozások működési és megfelelő innovációs környezetének megteremtését a Város kiemelkedő feladatának érzi éppúgy, mint az új vállalkozások indításának illetve a már működő cégek Tiszavasváriban való költözésének vonzóvá tételét. A hagyományos mezőgazdasági tevékenységek továbbra is megtartják jelentőségüket. A szolgáltatási szektor terén a Városnak folyamatosan erősíteni kell, kedvezőnek nem mondható elhelyezkedésének köszönhetően. A gazdaságában meghatározó szerepet kapnak a magas hozzáadott értéket előállító vállalkozások, melyek a nagyvállalatok beszállítóivá tudnak válni több évet felölelő beszállítói program keretében. A Város gazdasági kapcsolatai kibővülnek a régió átnyúló gazdasági együttműködésekkel.

A Város természeti jövőképe

Tiszavasvári legnagyobb országos jelentőségű védett természeti területe a külterület K-i felében található, 224 hektáros „Fehér-szik” természetvédelmi terület. Helyi természetvédelmi terület a volt Desseffy-kastély parkja. A város viszonylag gazdag sportolásra, rekreációra alkalmas vagy alkalmassá tehető vízfelületekben (halastavak, Keleti-főcsatorna, Városi Strandfürdő), emellett a Fehér-szik területen kívül 15 további, figyelemre méltó tájképi, természeti értékű mocsár, rét vagy legelő is található a külterületén.

A város külterületén minimális az erdőterület, ezek védelme tehát kiemelt jelentőségű, különös tekintettel a csatornákat kísérő galériaerdőkre.

A város zöldfelületi ellátottságának mennyiségi mutatói kedvezőek, azonban a területi eloszlás és a minőség szempontjából a belterület zöldfelületi rendszere jelenleg nem megfelelő. A peremterületen alacsony a közösségi és szabadidős sport tevékenységekre alkalmas zöldfelületek aránya. A közparkok növényállománya vegyes, színvonaluk folyamatos javítása közösségi érdek, a város utcafásítottsága helyenként nem kielégítő, és hiányosságok jelentkeznek a védőfásítás szempontjából is. Javasolt egy új, átfogó zöldfelület rendezési koncepció készítése javasolt, a város zöldterületeinek kapcsolatai sok helyen még esetlegesek, tudatos rendszerré szervezésük tovább folytatandó. A városban található kihasználatlan területek, épületek megfelelő rehabilitációja az állagmegóvón és a funkcióváltáson – pl. játszóterek építése – túl jó alapot nyújt a zöldfelületi rendszer fejlesztésére is. A Város célja a települési környezet összhangjának megteremtése a Várost övező természetes környezettel. Tiszavasvári kiemelt hangsúlyt fektet a rekreációs fejlesztésekre, a természeti- táji adottságokhoz igazodó földhasználat mára javarészt kialakultnak tekinthető. A táj alapvető jellegének megváltoztatása nem szükséges. A természeti védelemre érdemes területek lehatárolása és védelem alá helyezése, a védettségéből adódó szabályok kidolgozása már megtörtént. Az elérendő cél, hogy a település és a táj harmonikus kapcsolata, értékei, a beépített területek, az szabadidős- rekreációs és a gazdasági területek fejlesztése, bővítése után is megmaradjon.

Cél az ember és táj harmóniájának megőrzése, és ahol ez az ember korábbi beavatkozása miatt megbomlott, annak ismételt helyreállítása. Ezáltal egészségesebb, a változó, időnként szélsőséges klimatikus viszonyok között is biztosítani az egészségesebb, nyugodtabb, eredményesebb feltételeket a településen élők és az ide látogatók számára. Ennek érdekében:

- Növelni kell az erdőterületek arányát főként gyenge minőségű szántó és gyepterületek területek felhasználásával.
- A mezővédő erdősávok és a külterületi út menti fásítások újratelepítését kell szorgalmazni.
- Újra kell gondolni a természeti viszonyokból adódó sajátosságok kezelésének módját, a település ezekhez történő alkalmazkodásának módját. Az időszakosan megjelenő jelentős csapadékmennyiség helyben tartása, klímabarát településszerkezet kialakításával javasolt megoldani, mely területek kijelölésekor a környezeti, történeti adottságok figyelembe vétele is szükséges.
- Az ember és táj kapcsolatát korábban jellemző legeltetési állattartás, és a lakóterületeken történő mezőgazdasági állattartás ismételt előtérbe kerüléséből adódó feladat a szükséges legelőterületek megőrzése, vagy újbóli kijelölése, használati értékük megóvása, a belterületi kapcsolódás feltételeinek, lehetőségének biztosítása, vagy megteremtése.

A Város jövőképe az épített környezetére vonatkozóan

Tiszavasvári belterületének szerkezetét alapvetően meghatározza, hogy két korábbi településből jött létre és mindkettőre a kétfeltek területhasználat volt jellemző. Építészeti szempontból kiemelt jelentőségű a Városháza tér, Kossuth Lajos utca, Bajcsy-Zsilinszky utca térsége. Bár a város nem rendelkezik látványos történeti városközponttal, vagy kiemelt turisztikai attrakcióval, de viszonylag gazdag épített és természeti értékekben: öt országos védettségű műemléke van, a klasszicista stílusban épült volt Dessewffy-kastély, és a dombon álló, fallal körbevett, román stílusú Református templom, a Református parókia, Görög katolikus templom, Római katolikus templom. A helyi védelemre javasolt épületek körét a településképi rendelet melléklete tartalmazza.

A településközpont nem nyújt egységes képet. Ennek egyik oka a vegyes funkciójú és kiépítettségű elemek sok esetben rendezetlen kapcsolódása, a másik pedig a főút menti beépítések és közterületek helyenként bizonytalan állapota, melyek következtében a főút nem tudott valódi főutcaként kifejlődni. A magántulajdonú házak állagának, külső megjelenésének általános romlása, és a frekvenciált területeken kialakuló, jelentős nagyságú foghíjtelkek ugyancsak rontják a településképet.

A város lakosságának egyre jelentősebb részét teszik ki a kedvezőtlen anyagi körülmények között élő, leszakadó családok, csoportok. Területén mára öt nagyobb és négy kisebb szegregált, vagy a szegregálódás jeleit mutató területet is azonosítani lehet. Ezeken a többségében periférius elhelyezkedésű területeken az utcák, telkek, épületek eltérő, de jelentős mértékben lepusztultak, rongáltak, szemetesek, a lakások között nagyon magas a komfort nélküli, a félkomfortos és a szükséglakások aránya. A Város belterületén található felhagyott, funkció nélküli területek, épületek revitalizálása megtörténik, valamint megkezdődik a barnamezős területek feldolgozóipari, logisztikai vagy rekreációs funkcióval való felruházására. A közlekedési hálózat fejlesztése megtörténik, beleértve az úthálózatot, a kerékpáros és a gyalogos hálózatot is, közvetlen kapcsolatok kiépítése folyamatban van, a Városi közlekedési szolgáltatás megfelelő, de javítandó. Az energiahatékonyság javításának kiemelt részét képezik az épületenergetikai fejlesztések, mind a középületeket illetően, mind a lakóépületek tekintetében (fűtőkorszerűsítési program folytatása, stb.). Két napaelem-park kialakítása folyamatban van, ezek telepítésének további ösztönzése javasolt.

2. A Város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

A Város jövőképe alapján széleskörű járási igazgatási szolgáltatásokkal, stabil oktatási intézményrendszerrel, erős középfokú oktatással és szakképzéssel, jól szervezett egészségügyi, szociális ellátó rendszerrel szolgálja a város és az egész járás lakóit, amely a járás-székhely szerep további erősítését jelenti.

A térségben lévő települések közös érdeke, az országos, a megyei és (megyehatáron is átnyúló) kistérségi fejlesztési elhatározások figyelembe vétele, az ahhoz való alkalmazkodás, illeszkedés. Cél a magasabb szintű, tervekben megfogalmazott fejlesztési elhatározásokat, javaslatokat a települési érdekekkel összhangba hozva elősegíteni a település gazdasági, társadalmi fejlődését, élhetőbbé tételét.

Fontos pontosítani, és a készülő településrendezési tervbe beépíteni az országos területrendezési terv elhatározásain kívül a megyei területrendezési terv kistérségre és Tiszavasvári Városra vonatkozó kötelező elhatározásait és iránymutató javaslatait.

A településen a térségben és országosan is meghatározó mezőgazdasági-élelmiszeripari iparág köré épített szerveződés meghatározza az iparágban működő vállalkozások sikeres térségi együttműködését. Ez hosszú távon biztosítja a térség magas színvonalú fejlődését, valamint elősegíti a további vállalkozásélénkítést, a már meglevő gazdasági területek és kapcsolódó kiszolgáló és üzleti infrastruktúra minőségi fejlesztését. A település célja, a gazdasági területek kijelölése, e területekre betelepülni szándékozó vállalkozások és a területek tulajdonosai közötti megállapodások előkészítése és lebonyolítása, valamint az új vállalkozások térségbe csábítása szerepel. A település a járáshoz viszonyítva kiemelkedő gazdasági, kulturális, oktatási és egészségügyi alapellátás szempontjából is megfelelő, de a minőségi szolgáltatások érdekében javításra szorul. Mindezek mellett az időskorúak ellátásáról való gondoskodás fejlesztése is közösségi érdek.

Tiszavasvári továbbra is a megyeszékhely táján értelmezett vonzáskörzetébe tartozik. A funkciók koncentrációjának, a kedvező elérhetőségi viszonyoknak és a javuló gazdasági környezetnek köszönhetően Tiszavasvári társadalmi-gazdasági helyzete megerősödik, sőt néhány funkció tekintetében a kistérség többi településére is átnyúlik. Az együttműködés a környező településekkel kiegyensúlyozott térségi fejlődést eredményez, amelynek alapja a felzárkózó Tiszavasvári. Ennek köszönhetően a Város intenzíven be tud kapcsolódni a megyei gazdaságfejlesztési folyamatokba.

Tiszavasvári a térségi szintű turisztikai desztináció megteremtésében és fejlesztésében is fontos szerepet játszhat. A települések természeti és kulturális értékeire építve kialakul egy térségi szinten egységes és versenyképes turisztikai kínálat, amely erősíti a megye idegenforgalmi vonzerejét is.

Nemzetközi szinten elsősorban a testvér-települési kapcsolatokra, a befektetés-ösztönzésre és a turisztikai marketingre fektethet hangsúlyt a Város.

3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a Város fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források alakulása szempontjából. Tiszavasvári esetében a következő településfejlesztési alapelveket kell figyelembe venni:

Integrált megközelítés

A Városi élet különböző – gazdasági, társadalmi, környezeti és kulturális – területei egymással szorosan összefonódnak, ezért a Városfejlesztés terén kizárólag integrált megközelítéssel lehet hatékony megoldásokat elérni. Az integrált megközelítés aspektusai:

- komplex társadalmi-gazdasági problémákra átfogó megoldások keresése,
- pontszerű, egyedi projektek helyett egymásra épülő, egymást kölcsönösen erősítő beavatkozásokból álló komplex fejlesztések megvalósítása,
- a fizikai, infrastrukturális fejlesztések ún. soft elemekkel, intézkedésekkel és szervezési megoldásokkal való együttes kezelése,
- különböző finanszírozási, megvalósítási és fenntartási módok egymással való összehangolása (pl. több operatív program – több prioritási tengely, vagy EU-s, hazai és magánforrások).
 - a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
 - az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
 - a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

Az integrált megközelítés a koncepció, a stratégia és a projektek szintjén egyaránt alkalmazandó a hatások maximalizálása érdekében. A települések működését és fejlődését alapvetően a településpolitika határozza meg. A településpolitika a település fejlesztésére és működésére vonatkozó önkormányzati stratégiai elképzelések és az azok megvalósítását szolgáló eszközök összessége. A településpolitika két fontos pillére a településfejlesztés és a településüzemeltetés.

A gazdaság fejlesztése

A helyi igények kielégítésére, és a munkanélküliség csökkentésére lehet megoldás, ha bővül a településen a környező településeket is ellátó szolgáltatói szféra, valamint a szakipari munkások köre. Kiemelt szerep juthat a mezőgazdasági termékfeldolgozás kiépítésére, mely a helybéli lakosság megélhetésének fontos területe lehetne. A mezőgazdasági ágazatra a termékfeldolgozás illetve a késztermékek piacra kerülésének segítése vezethet a település gazdasági megélénküléséhez. A gazdaság fejlesztésének fontos elhatározása, hogy az új vállalkozások betelepüljenek, a működésükhöz szükséges feltételek javuljanak, melynek fontos alapja a működő gazdasági területek, melyek bővítéséhez további infrastruktúra kiépítésére van szükség. A település tőkevonzó képességét tovább kell növelni a helyi, a térségi és egyéb befektetők számára. A helyi vállalkozások fejlesztését segíteni szükséges, kedvező környezetet kell számukra biztosítani, valamint fejleszteni kell a humán erőforrásokat és az infrastruktúrát.

A település közlekedési adottságait, a természeti értékeit kihasználva tovább kell fejleszteni a mezőgazdasági, élelmiszeripari és idegenforgalmi (falusi turizmus) gazdasági ágazatot. Az önkormányzatnak a rendelkezésre álló eszközeivel támogatni szükséges a mezőgazdaságban és az iparban élők segítségét a kialakult tulajdonviszonyokra is tekintettel. A gazdasági fejlesztés legalapvetőbb célja, hogy jelentősen javuljon hosszabb távon a településen élők életminősége. A mezőgazdaságban előállított termékek jelenleg elsősorban elszállításra kerülnek, ezen termékek feldolgozását helyben kellene tartani és a településen feldolgozni. A térség önkormányzatával szorosan együtt kell működni a gazdasági fejlesztésének előmozdítása.

Az önkormányzat által fenntartott épületek fenntartási és energiafelhasználási költségeit csökkenteni szükséges az energiahatékonyság javítása érdekében, melyek elérése érdekében alternatív eljárások beépítése is szükséges a megtérülési idő figyelembevételével. Az energiahatékonyságot a tervezés során a következő területekre kell kiemelten koncentrálni:

- nagyobb arányban történő hasznosítása a megújuló energiának
- minél kevesebb energiafogyasztással rendelkező lakossági és középületek kialakítása, működtetése
- klímabarát közlekedés kialakítása

A klímabarát működéssel rendelkező település kiadásai jelentősen lecsökkennének, a káros anyag és üvegházhatású gázok kibocsátása minimalizálná, a helyi termékek fogyasztása növekedne.

A Város megtartó erejének egyik fontos eleme, hogy a munkavállalási korú népességből a lakosság helyben találjon magának munkahelyet. Továbbá fontos a mezőgazdasági és az ipari termelés összekapcsolása. További, rövidtávon megvalósítandó fejlesztések:

- szociális szövetkezet alakítása,
- üzlethelyiségek kialakítása
- vissza nem térítendő anyagi támogatások bevonása

A gazdaság idegenforgalmi fejlesztésének egyéb iránya a helyi adottságokat kihasználó falusi turizmus lehetősége, melyet a fejlesztések segítenék elő. Ennek alapját az alábbiak képezik:

- természeti látnivalók, Tisza-folyó közelsége
- a műemlék és helyi védelem alatt álló épületek
- idegenforgalmi és turisztikai centrum kialakítása a strandterület bevonásával

A gazdaság fejlesztése során megfogalmazott célok elérése érdekében megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- ipari és mezőgazdasági övezetek hasznosítása
- fejlesztési területek hasznosításának előkészítése (területrendezés, útépítés, előközművesítés)
- helyi vállalkozások segítése
- kedvező feltételek megteremtése a befektetők számára
- munkahelyek teremtése
- mezőgazdasági vállalkozások fejlesztése
- a környékbeli őstermelők, családi gazdálkodók, mezőgazdasági vállalkozók bevonása, együttműködése
- mezőgazdasági termék-feldolgozás bővítése a zöldségfélék és a húsfélék előállítása-feldolgozásával

Az önkormányzat a munkahelyteremtés és -megőrzés, valamint az adóbevételek növelése és kiszámíthatósága érdekében számos közvetlen és közvetett eszközzel befolyásolja a jelenlegi és a potenciális gazdasági szereplők tevékenységét: a beruházásokhoz és a vállalkozások hatékony működéséhez szükséges infrastruktúra biztosítása; megfelelő jogi szabályozás; hatékony és következetes városmarketing tevékenység; partnerség terén.

Annak ellenére, hogy a város foglalkoztatási potenciálja jelentős, a munkanélküliség és az inaktivitás kiemelt problémát jelent. Az önkormányzat szerepe a foglalkoztatáspolitikában kettős: a közfoglalkoztatási programba bekapcsolódva jelentős számú munkanélkülinek tud értékteremtő tevékenységet és rendszeres munkajövedelmet biztosítani, emellett koordinátorként és ösztönzőként kezdeményezhet helyi, térségi szintű együttműködést és programokat a munkaerő-piaci helyzet átfogó javításáért.

A közlekedési infrastruktúra fejlesztése

Tiszavasvári jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a régió legfontosabb települései és a főváros irányába is. Fontos Nyíregyháza és az M3 autópálya közelsége, amely komoly potenciált rejt magában. A település közötti közlekedésében erősen érvényesül a 36. sz. főút tranzitforgalma és elvágó hatása, ezen felül hiányosságok jelentkeznek a burkolt belterületi utak arányában. A tranzit teherforgalom elkerülő út híján áthalad a településen, ugyanakkor az ipari területek - szerencsés elhelyezkedésüknek köszönhetően - nem terhelik jelentős teherforgalommal a belvárost. A parkolóhelyek száma elégséges, de időszakosan kialakulhat kapacitáshiány. A helyközi és távolsági közösségi közlekedés megfelelő, a menetrendszerinti autóbuszok jó kapcsolatot biztosítanak a környező településekkel, a vasúti szolgáltatás színvonala azonban alacsony. Helyi tömegközlekedés nincs. A kerékpárút hálózat kiterjedt, de mind a belterületen a legfontosabb közutak mentén, mind a külterületeken a környező településekkel való kapcsolat megteremtése céljából, fejlesztésre szorul.

Tiszavasvári közlekedési kapcsolatát a felsőbb szintű tervek közlekedésfejlesztési elhatározásait megismerve, a település közigazgatási területét érintően nem kell gyorsforgalmi út és főútfejlesztéssel számolni. Távlatban a már kialakult közlekedési infrastruktúrát kell figyelembe venni. Ezek esetében a kitűzött cél a korszerűbb útsatlakozások és minőségileg használhatóbb utak elérése, figyelembe véve az országos és megyei településfejlesztési koncepcióban foglaltak teljesülése, valamint a településen átmenő zavaró forgalom minimalizálása és az országos és térségi meghatározó gyorsforgalmi és főúthálózat gyorsabb és biztonságosabb elérése. Felülvizsgálni szükséges az országos közúthálózat figyelembevételével a települési gyűjtőúthálózat rendszerét. A település közlekedésfejlesztési elhatározásaiban szerepel, hogy a szomszédos településekkel kerékpárút létesüljön.

További cél, a belterületen áthaladó országos közúthálózat megfelelő paraméterekkel történő átvezetésének, fejlesztéseinek biztosítása, az ehhez szükséges közlekedési területek biztosítása, a lakókörnyezet környezetvédelmi elvárásainak figyelembe vételével.

A kiszolgáló és lakó utak fejlesztése során a közterületek kialakításánál törekedni kell olyan mértékű szélesítésre, hogy a közlekedéshez szükséges területek mellett a szükséges közművesítés és a szükség szerint a parkolóhelyek is elhelyezhetőek legyenek. Javasolt megtervezni és végrehajtani a közlekedéshálózat elemeinek fejlesztését a településszerkezeti értékek figyelembevételével. A település körül lévő legelőterületek megközelítésére is figyelemmel kell lenni az úthálózat fejlesztésének meghatározásakor. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során megfogalmazott célok elérése érdekében megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- szabályozási szélességek felülvizsgálata
- kiszolgáló és lakó utak fejlesztése
- kerékpáros-barát közlekedési infrastruktúra megteremtése
- Az elkerülő út hiánya miatt a tranzitforgalom a városközponton keresztül halad a térség és Nyíregyháza között, illetve az M3 autópálya felé. A településen keresztül haladó főút levegőszennyezettsége és zajterhelése magas
- A 36. sz. főúttal való kereszteződések sok esetben korszerűtlenek és balesetveszélyesek, a főút elvágó hatása erősen érvényesül a városrészek között, és gátolja a belső közlekedést (pl.: Ifjúság u., Kabay János u.)
- Gyalogos rendszer hiányosságai, növekvő baleseti kockázat
- Gyalogos átkelőhelyek kiépítése

Az üdülés és idegenforgalom fejlesztése

A turizmus fejlesztése a legtöbb magyarországi település esetében a gazdaság élénkítésének egyik fontos alappillére. Tiszavasvári ugyan nem bővelkedik idegenforgalmi látnivalókban, történeti emlékekben, de meglévő és potenciális értékei a jelenlegi, a pénzügyi-gazdasági válság miatt bekövetkező kedvezőtlen tendenciák által igencsak nyomott szintnél magasabb turisztikai forgalmat is generálhatnak. A város turisztikai kínálatának sikere akkor biztosítható elsősorban, ha csatlakozik a térség turisztikai kínálatához, és együttműködik a térségi idegenforgalmi szereplőkkel. Ehhez átfogó és összehangolt együttgondolkodásra, cselekvésre van szükség az önkormányzat, a szomszédos települési önkormányzatok és a magánszektor érintett szereplői között. Ezt a közös munkát segítheti egy turisztikai klaszter és turisztikai desztináció-menedzsment létrehozása, ahol szabályozott keretek között, széleskörű partnerségben, több területen folyhatna a helyi, térségi turizmus fejlesztése.

Cél, hogy a turisták igényeinek kielégítése olyan szolgáltatások és létesítmények kialakításával, működtetésével, melyek a turisztikai piacon egyaránt versenyképek. Fontosak a helyben megtalálható természeti értékek, az épített környezet nem erőszakos és minden elemében építő jellegű hasznosítási lehetőségeinek felmérése és a helyi lakosokban való tudatosítása. A turisztikai szolgáltatásokat a szoros összefüggésben kell kínálni a környező településekkel. Az idegenforgalom fejlesztését a természeti környezet, a településszerkezet és annak védett területére, rendezvényeire kell alapozni.

A falusi turizmus és idegenforgalom fejlesztése során megfogalmazott célok elérése érdekében megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- történelmi, kulturális, természeti, épített környezet hasznosítása
- helyi lakosság ösztönzése a vendégek fogadására
- turisztikailag kiemelkedő jelentőséggel bíró település turisztikai arculat fejlesztése
- a testvér-települési kapcsolatokat figyelembe véve a táborozási és az ifjúsági szálláshelyek megteremtése
- turisztikai kiadványok, ajándéktárgyak készítése, helytörténeti kiadványok készítése, szájhagyomány útján terjedő elbeszélések és fennmaradt legendák ápolása
- rendezvények támogatása a település látogatottságának növekedése érdekében
- fürdőturizmus, strandfürdő további fejlesztése a település adottságaira alapozva
- ökö- és viziturizmus fejlesztése, a Tisza-folyót érintő regionális és térségi kapcsolatok, hálózati rendszer erősítése.

Partnerség és közösségi részvétel

Az eredményes fejlesztések sikeressége a partnerség elvének érvényesülésével valósul meg hatékonyan. A tervezéssel párhuzamosan a Városi jövőkép alakításában a gazdasági és a társadalmi szféra aktív bevonása szükséges a célok eléréséhez. A tervezési folyamat során az új területfejlesztési kihívásoknak megfelelően ajánlást kell nyújtani a vonatkozó törvénymódosításokkal együtt a Városi területfejlesztőknek, szakértőknek és munkaszervezeteknek arra, hogy miként lehet az integrált fejlesztések kialakításába a gazdasági társaságokat, a civil szervezeteket és a közsféra szereplőit bevonni. A helyi szintű összefogás szoros partnerségi együttműködés által valósulhat meg, ahol fontos az, hogy egy olyan koncepció készüljön, mely a társadalmilag széles körben elfogadott.

A lakosság és a gazdasági szféra szereplői, a civil szervezetek, hatóságok, stb. bevonása mellett történjen a beavatkozások és célkitűzések megvalósítása. Fontos a résztvevők közötti kommunikáció, amely megnöveli a fejlesztések lakossági ismertségét, támogatottságát, elfogadását.

A Város fejlesztése során biztosítani kell, hogy a folyamatos gazdasági fejlődéssel párhuzamosan mind a társadalmi fenntarthatóság (megfelelő életkörülmények, életminőség, szociális jólét), mind a környezeti fenntarthatóság (klímabarát beavatkozások, megújuló energiák alkalmazása) szempontjai érvényesüljenek. Elvárás, hogy a tervezett beavatkozások bizonyíthatóan hozzájáruljanak a fenntartható fejlődéshez, csökkentsék, de semmiképpen ne növelje a környezeti terhelést. Ennek elérése érdekében a Város elkötelezett az épületek és a közlekedés széndioxid-kibocsátásának csökkentése iránt.

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is fontos szerepe van a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepe van az elkészülő helyzetértékelő dokumentum és településfejlesztési koncepció társadalmi elfogadtatásában annak, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményt nyilváníthatnak.

A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

Hatékony fejlesztések

A településfejlesztés során fontos alapelv a meglévő erőforrásokra építkezés, a költséghatékonyság biztosítása. Mindezekért szem előtt kell tartani a fejlesztések hosszú távú hatásait, a meghatározott Városfejlesztési irányokhoz való illeszkedést. A sikeres településfejlesztés nem a tüneteket kezeli, hanem feltárja a valós problémákat, és azokra keresi meg a leghatékonyabb és leginkább fenntartható megoldásokat.

A hatékonyság érdekében fontos a meglévő erőforrások ésszerű kiaknázása: célszerű előnyben részesíteni a kihasználatlan ingatlanok megújítását a zöldmezős beruházásokkal szemben, továbbá szükséges megőrizni a rendelkezésre álló humán erőforrásokat is, hasznosítani a felhalmozott tapasztalatokat. A hosszú távú gondolkodás alapvető eleme, hogy a beruházások finanszírozási igénye mellett a fenntartás, működtetés költségeivel is számolni kell, azaz a létrehozott létesítmények üzemeltetése nem terhelheti meg aránytalanul a fenntartó költségvetését.

Közösségi szemlélet és szolidaritás

A településfejlesztési folyamat valamennyi szakaszában – tervezés, megvalósítás és fenntartás – kiemelt alapelv a közösségi szemlélet, a széles körű partnerség biztosítása. A sikeres és eredményes Városfejlesztés megvalósítása érdekében elengedhetetlen a helyi lakosság, a civil társadalom, a gazdasági élet szereplői és a különböző kormányzati szintek közötti szoros partnerség kialakítása, az érintettek aktív bevonása a fejlesztési folyamat valamennyi szakaszába:

- a partnerek tervezésbe való bevonása kettős célt szolgál – egyfelől lehetőséget ad fejlesztési elképzeléseik megismerésére, másfelől növeli a tervezett fejlesztések elfogadottságát;
- a partnerek szerepet kaphatnak a megvalósításban is, ennek egyik hatékony eszköze a helyi közösségek működésének ösztönzése;
- a partnerség a fenntartási időszakot is végigkíséri – a beavatkozások megvalósítása után is fontos az átfogó tájékoztatás, a folyamatos egyeztetés a közvetlenül érintettekkel (pl. lakossági elégedettség mérés), a tapasztalatok visszacsatolása, ami által növelhető a létrehozott kapacitások, szolgáltatások kihasználtsága.

A Város vezetése folyamatosan konzultál a lakossággal, figyelembe veszi igényeiket, szükségleteiket, és aktívan bevonja a Városi polgárokat a fejlesztések megvalósításába, ösztönzi az alulról jövő lakossági kezdeményezéseket.

Tiszavasvári Településfejlesztési Koncepciója tervezési folyamata során különböző helyi érdekeltek és véleményformálók közreműködésével tartott workshopokon és szakmai egyeztetéseken megfogalmazottakból állt össze az a jövőkép, ami a városnak egy majdani, vágyott és lehetséges fejlődési útját írja körül. A jövőkép hosszabb távon elképzelt és elérhető lehetőséget fogalmaz meg, a lehetőségekből kiindulva, a város lakóinak igényeit összefoglalva:

JÖVŐKÉP

Tiszavasvári széleskörű járási igazgatási szolgáltatásokkal, stabil oktatási intézményrendszerrel, erős középfokú oktatással és szakképzéssel, jól szervezett egészségügyi, szociális ellátó rendszerrel szolgálja a város és az egész járás lakóit. Jelentős ipari, logisztikai, kereskedelmi és szolgáltatási vállalkozásai révén minden fajta iskolai végzettségű munkavállalója számára biztosítja a foglalkoztatást.

A helyi gazdaság fejlődésével párhuzamosan folyamatosan bővülő adóbevételek és külső támogatások segítségével a városközpont és a peremterületek egyaránt fejlődnek, nyugodt és vonzó lakóköörülményeket, szabadidős helyszíneket és a térség turisztikai kínálatához csatlakozó idegenforgalmi attrakciókat kínálva, fejlett közmű- és közösségi szolgáltatásokat biztosítva.

A település vagyona kulturális, gazdasági és környezeti téren is növekvő. Megtartó képessége és vonzereje fejlődik, a város hagyományait büszkén ápoló középréteggel rendelkezik, szegényebb lakóit felkarolja. Tudásbázisa egyre szélesedik, és a gazdaságot szolgálja. Biztonságos város, amely megőrzi békés, kisvárosias jellegét.

2. CÉLOK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) elérendő (középtávú) céljait erőteljesen befolyásolják az Európa 2020 stratégiából levezethető fejlesztési irányok: a kohéziós politika 11 tematikus célja és az egyes támogatási alapok (ERFA, ESZA, Kohéziós Alap) ezen célokhoz illeszkedő ún. beruházási prioritásai, másrészt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Területfejlesztési Konceptió célrendszere. Mivel az elkövetkező 7-8 évben az EU támogatások várhatóan továbbra is kiemelt – ha nem is kizárólagos - szerepet játszanak majd Tiszavasvári fejlődésében, e beruházási prioritások és a városi célok egymáshoz illesztése fontos eleme jelen stratégiai tervezési folyamatnak.

Tiszavasvári önkormányzata 2002-ben fogadta el a város Településfejlesztési Konceptióját, amelynek részét képezi egy, az akkori állapotra vonatkozó helyzetfeltárás, fejlesztési prioritások azonosítása, de megtalálhatók benne az egyes városfejlesztési részterületekre megfogalmazott koncepcionális javaslatok is. Tiszavasvári Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2008-ban készült el, „Tiszavasvári 2007-2013, Közös a fejlődés útján” címmel. A dokumentumot Tiszavasvári város képviselő testülete 2008. 06. 12-én a 148/2008. (VI.12.) Kt. számú határozatával fogadta el. Ez a dokumentum már részletesen megfogalmazott jövőképet, jövőbeni városfejlesztési irányokat, valamint két fő fejlesztési célterületre (a funkcióbővítő városfejlesztésre és a szociális típusú városrehabilitációra) osztva kidolgozott stratégiai célrendszert tartalmaz.

A részben megváltozott körülmények indokolják a település korábban megfogalmazott céljainak átforgalmazását, bár azok egy része ma is érvényes és reális. Azt azonban fontos szem előtt tartani, hogy a jelen Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célok egyik fontos eleme kell legyen annak megítélése, hogy azok reális elérhetőségét hogyan befolyásolják az alábbiak szerint megváltozott külső feltételek:

- az önkormányzatoknak megváltoztak a működési körülményei, elsődlegesen a humán közszolgáltatások rendszerének alapvető átalakulása és a megváltozott önkormányzati feladatokból adódó városfejlesztési lehetőségek, illetve kihívások miatt, valamint
- a Kormány egyértelmű elköteleződése arra nézve, hogy alapvetően a gazdaságfejlesztést állítja a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztések fókuszába.

1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A Város számára elsődleges fontosságú, hogy a versenyképes gazdaság megtartása és megerősítése érdekében a magas hozzáadott értéket előállító vállalkozások letelepedését elősegítse, melynek kulcsfontosságú része a piacképes és a minőségi tudást biztosító képzési rendszer kialakítása, az üzleti infrastruktúráis környezet fejlesztése. A városi szintű, 7-8 évre szóló tematikus célok alapvetően szakterületi megközelítésben kerülnek megfogalmazásra. Tiszavasvári esetében három tematikus célt kell meghatározni:

- I. **Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése**
- II. **A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása**
- III. **Járásközponti szerep megerősítése**

I. MUNKAHELYTEREMTÉS ÉS A HELYI GAZDASÁG FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése a vállalkozások támogatásával, a beruházások, befektetések aktív és sokirányú ösztönzésével, és a munkaerőpiaci szereplők közötti folyamatos koordináció biztosításával, szem előtt tartva a környezettudatosság és környezetbiztonság elveit.

II. A VÁROSLAKÓK ÉLETMINŐSÉGÉNEK, ÉLETKÖRÜLMÉNYEINEK JAVÍTÁSA

A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása a lakókörnyezet fejlesztésével, értékteremtő és értéknövelő beavatkozásokkal, valamint az egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztésével és az egészségtudatot erősítő beavatkozásokkal, különös tekintettel a legszegényebbeket felkaroló, felemelkedésüket támogató fejlesztésekre.

III. A JÁRÁSKÖZPONTI SZEREP MEGERŐSÍTÉSE

A járásközponti szerep megerősítése a térségi igazgatási szolgáltatások, az oktatási intézményrendszer, az egészségügyi, szociális ellátó rendszer és a kulturális és rekreációs attrakciók, idegenforgalmi vonzerők fejlesztésével.

A népességmegtartás a hosszú távú fejlődés alapja. A fejlődés záloga lehet, ha az itt élő népesség tesz a Város szellemi és gazdasági tekintetben a fejlődésért, kötődjön a településhez, mert csak egy stabil népességű település képes arra, hogy a tartósan tudjon föllendülni. Egy Város pénzügyi stabilitásához nélkülözhetetlen a gazdaságfejlesztése, ez alapozza meg az intézményfejlesztések és településképi fejlesztések háttérét is, melyek egy átfogó célként jelennek meg a fejlesztési koncepcióban.

Tiszavasvári földrajzi, fizikai adottságait nézve homogén településnek tekinthető, viszont a kialakult településszerkezet, a helyi társadalma, az intézményi és közműves ellátottsági viszonyai alapján jelentősen elkülönülő településrészek nem rajzolódnak ki, mely a település méretéből is érthető. A település fejlődésmenetét a történelmi településrész és az utólagos bővítések nagymértékben befolyásolják, így eltérő jellegű településrészek alakultak ki. A településképi javítása Tiszavasvári egészét érinti. A Városban a cél a zöldfelületek és a közösségi terek növelése a cél, továbbá a kistelepülési jelleg és hangulat erőteljes növelése, melynek a területi hatása a központi településrészen a leginkább hangsúlyos. Tiszavasvári térségi vonzerejének növelése és szerepköreinek erősítését irányozza elő. Ez a célkitűzés magába foglalja a Város gazdasági téren vett kiegészítő szerepkörének erősítését, továbbá ellátási, szolgáltatási és igazgatási szerepköreinek bővítését. Az ellátásfejlesztés célterülete Tiszavasvári fejlődő Városközpontja.

2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

A Tiszavasváriban élők elégedettségének és életszínvonalának emelése a gazdasági-társadalmi fejlődés lehetőségeinek megteremtésével. A misszió tulajdonképpen a fejlesztés alapcélja, amelyhez hozzárendelhetők a stratégiai célok, és a célok elérését biztosító fejlesztési prioritások. A térség fejlesztésében három stratégiai célkitűzés határozható meg:

- A versenyképes gazdaság megteremtése
- A lakókörnyezet és lakossági szolgáltatások korszerűsítése, helyi humánkapacitások megerősítése
- A járásszékhely szerep erősítése

A Településfejlesztési Koncepció a jóváhagyott ITS tematikája alapján az alábbi elvek szerint osztja fel a javasolt fejlesztéseket:

Kulcsprojektek

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, vagyis, olyan beavatkozások, amelyek ha nem valósulnak meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Néhány kulcsprojekt előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének is.

Hálózatos projektek

A bemutatott hálózatos projektek egymással összehangolt, térben összefüggő beavatkozások, amelyek esetenként több, egymáshoz kapcsolódó projektelemből állnak, vagy szakaszolható vonalas létesítmény megvalósítását célozzák, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjednek, és a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik

Egyéb projektek

Itt mutatjuk be az egyéb, a fenti kategóriákba be nem sorolható, vagy az ITS akcióterületekhez hozzá nem rendelhető projekteket.

I. MUNKAHELYTEREMTÉS ÉS A HELYI GAZDASÁG FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSE

A város településközpontja, és üdülőterülete együttesen jó adottságot jelentenek az úgynevezett „fürdőturizmus és az idegenforgalom turisztika fejlesztéséhez, a kiskereskedelemhez, a vendéglátáshoz és szolgáltatáshoz. A még előforduló nagytelkes struktúra lehetőséget biztosít a vegyes területhasználathoz a lakóterületen is kialakítható nem zavaró gazdasági tevékenységekhez. A közelben meglévő erős középszintű intézmény rendszer, illetve a jó közlekedési kapcsolatok egyéb pozíciót is megengednek kialakítható kisebb logisztikai szerepkör. Erősítendő a tercier és kvaterner szektor. Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése a vállalkozások támogatásával, a beruházások, befektetések aktív és sokirányú ösztönzésével, és a munkaerőpiaci szereplők közötti folyamatos koordináció biztosításával, szem előtt tartva a környezettudatosság és környezetbiztonság elveit.

Munkahelyteremtés

A munkaerő számszerű bővítésére és minőségi fejlesztésére van szükség és a befektetőbarát környezet fenntartására, az alábbi részcélok szerint:

- humán erőforrásprogram keretében a munkaerő tartalék átképzése,
- a felsőfokú képzés térséget érintő biztosítása,
- a fiatalok identitástudata alakítása, az itt maradás érdekeltségének kialakítása,
- a lakónépesség mobilitási képességét a közlekedési infrastruktúrák fejlesztése elősegíti, a közlekedés és elérhetőség javul, a települési kapcsolatok napi igénybevétele, fejlődése a lakónépesség helyben maradását generálhatja
- innovációs központ kialakítása
- vissza nem térítendő anyagi támogatás
- a közfoglalkoztatottak beintegrálása az elsődleges munkaerőpiacra
- csökkent munkaképességűek foglalkoztatása

Önfenntartás elősegítése

A helyi lakosság számára lehetőséget kell biztosítani a jövedelemtermelő vagy azt kiegészítő háztáji mezőgazdasági és/vagy kézműipari termékek előállítására, illetve szolgáltatások nyújtására. A Városvezetési képes kedvezményekkel erősíteni a helyi lakosok vállalkozó kedvét és tevékenységét. A helyi termékek piacra jutását segíteni szükséges, melyeknek akár helyi márkát lehetne kitalálni, és a marketinget erősíti szükséges, hogy minél nagyobb térségre eljuthasson a termék. A térség több hektáron gazdálkodó tökeerős vállalkozói kívül a tőkeszegény, csak munkaerejükkel rendelkezők is jövedelemhez jussanak, ezzel csökkentve a társadalmi rétegek közötti távolságot.

Az önkormányzat a fejlesztésekhez szükséges pénzüsségeket, külső források bevonásával is bővíti. Törekedni kell a munkanélküliség csökkentésére és a magasabb helyi foglalkoztatásra. Korábban a munkahelyek megszűnése és a gazdasági válság lökést adott, hogy családok ismét mezőgazdasági termelésekkel foglalkozzanak. Tiszavasvári jó adottságokkal rendelkezik, hogy a mezőgazdaságát helyreállítsa. Munkahelyet teremthetnek alternatív megoldásként a gyógynövények termesztése és feldolgozása, valamint azoknak a piacra juttatása, mert az efféle termékekre az egészségmegőrzés előtérbe helyezése miatt stabil kereslet mutatkozik.

Azokon a szántóterületeken, ahol az intenzív termesztés nem lehetséges, művelési ág váltására kell törekedni, a környezetorientált mezőgazdálkodás elősegítése a cél a gazdák közvetlen támogatásával. A területeken a környezetbarát mivolta miatt szerves trágyázás fontos lehet, de alternatív megoldásként a zöldtrágyázás is megfelelő. A jó feltételek megőrzése és javítása céljából javasolható a táblák széleinek és a dűlőutak oldalának fásítása, cserjesávok kialakítása, mely egyben ökológiai folyosóként is szolgálhatna.

Önfenntartás elősegítésére az alábbi részcélok teljesülése mellett van lehetőség:

- vállalkozói kedv elősegítése
- mezőgazdaság helyreállítása, támogatása
- alternatív növénytermesztés és feldolgozás
- az önkormányzat szerepvállalása révén, saját területen, nonprofit munkahelyteremtő beruházás
- mezőgazdasági termelést bővítése a zöldségfélék előállítása, állattenyésztés támogatása kapcsán
- a környékbeli őstermelők, családi gazdálkodók, mezőgazdasági vállalkozók bevonása, együttműködése
- zöldség-előkészítő üzemek és hűtőházak létesítése
- gazdasági kereskedelmi szolgáltató övezet bővítése
- az M3-as autópálya és vasút közelségében gazdasági terület fejlesztése, befektető bevonása
- vissza nem térítendő anyagi támogatások

Szolgáltatásbővítés

A településen növekvő szerepet kell kapniuk a jövőben a nem termelő szolgáltatásoknak és ágazatoknak a tervezett gazdasági területen vállalkozó gazdasági szereplők köre, számuk és kapacitásuk mellett. A makrogazdasági feltételek javulásával a turizmus keresleti oldalában élénkülés várható. Cél a javuló gazdasági helyzetet kihasználva az idegenforgalmat vonzó fejlesztések megkezdése.

A fürdőturizmusban és vendéglátásban potenciál mérsékelten mutatkozik a Városban, melyhez, ha szálláshelyek kialakítására mindenképpen szükség lehet. Turisztikai attrakciók kiépítésére van szükség, melyekhez a már meglévő rekreációs területek mellett újak kiépítése a cél.

Tiszavasvári Városban van hagyománya a vendégfogadásnak, viszont a település turisztikailag nem tekinthető frekvenciált területnek. A szálláshely-szolgáltatások fejlesztésére sajnos nincs esély a nagyszabású kulturális programok és rendezvények, valamint a turisztikai látványosságok hiánya miatt, mindösszesen egy-két látványosság található meg a településen, melyeknek jelentősége csekély. Önmagában egy műemlék épület jellege kevés a turizmus beindításához.

Szolgáltatás bővítésére az alábbi részcélok teljesülése mellett van lehetőség:

- rekreációs területek kiépítése, fejlesztése
- vendéglátó egységek fejlesztése
- kulturális programok rendezése
- térségi turisztikai akciók összehangolása

Turizmus fejlesztése

A turizmusból származó bevételek fontos jövedelmi forrást jelenthetnek a vidéki térségben számára, de a fejlesztések esetében a térségi szereplők közötti együttműködés is fontos. A turizmus fejlesztéséhez szüksége a helyi identitástudatot erősíteni, a település egyedi arculatát megteremteni. Magába foglalja a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztását, ezzel az ott élők számára alternatív bevételi forrást jelent. Ezen komplexitás tekintetében a turizmus még nem tölti be a kívánatos szerepet. Szükség van új, piacképes kínálatok kimunkálására, a fejlesztési törekvések összefogására, mellyel komplex szolgáltatói ellátórendszer kiépítése jönne létre. Ezekhez a szolgáltatásokhoz megfelelő mennyiségű és minőségű szálláshely kialakítására is szükség lenne.

Ez a típusú fejlesztés a településkép jelentősebb változtatását elkerülő fejlődést biztosítja, ezzel megőrizve a település nyugalmát. A turizmus alapvető feltétele lehet, hogy a település néhány ingatlanát szálláslehetőség nyújtására alkalmassá tegyék és a részt vállalni akarók birtokában legyenek az ehhez szükséges szemléletmódok és alapvető ismeretek. Az önkormányzat számára is bevételt jelentenek a magánszálláshelyek.

Turizmus fejlesztésére az alábbi célok teljesülése mellett van lehetőség:

- helyi identitás erősítése
- új, piacképes kínálatok kimunkálása
- szálláshelyek kialakítása

Az ökoturisztikai fejlesztések ösztönzése

Az ökoturizmus azokat a turisztikai programlehetőségeket jelenti, amelyek a természeti értékekre alapozódik és a természet értékeit tiszteletben tartja. Az ökoturizmus komplex szolgáltatások kialakításának lehetőségét kínálja a védett természeti területek kezelői számára. Jelenleg a természeti környezet adta lehetőségeket nem használja ki a település. Az ökoturizmus fellendülése érdekében szükséges az ökoturizmusra alkalmas területek helyreállítás és fejlesztése.

Fürdőturizmus fejlesztése

Világszerte tapasztalható az egészség felértékelődése, melynek eredményeként az uralkodó megatrend az egészségtudatosság lett. Napjainkra az egészségpiac átalakulása, az egészségturizmus térhódítása és dinamikus növekedése tapasztalható. Az egészségturizmus elsődleges lebonyolítói a fürdővárosok, melyek önkormányzatai, ha nem kívánnak lemaradni a modern fogyasztókért folytatott versenyben, kínálatuk kialakításában, fejlesztésében, jelentősebb alkalmazkodásra, módosításokra kényszerülhetnek. A gyógyvízzel rendelkező fürdővárosokba érkező betegek és gyógyfürdőzők a különböző szolgáltatásoknak egy olyan kombinációját kapják, amely különböző részei szerves egységet képezve járulnak hozzá a gyógyuláshoz, a pihenéshez és a kapcsolódáshoz. Ebből adódóan a gyógyfürdőturizmus számottevő gazdasági-társadalmi hatást gyakorolhat a fürdővárosokra. Az utóbbi időben az egészségturizmus részeként a gyógyfürdőturizmus az egyik leggyorsabban növekvő piaci szegmens. A térségi turisztikai attrakciók, rendezvények összehangolása, egymáshoz kapcsolódása marketingkommunikációs eszközök segítségével.

Horgász- és vadászturizmus fejlesztése

Nagy hagyománya van a kistérségben a horgászatnak, vadászatnak, vadgazdálkodásnak a településen a területi adottságok miatt. Kitérés pontot jelenthet a Város számára a nagy kiterjedésű összefüggő erdők, ligetek és legelők vadeltartó képessége. A turisztikán belül a lehetőség a település számára adott. A vadászattal összefüggő fejlesztések az idegenforgalomban és a mezőgazdaságban is kifejtenék hatásukat. A vadászat ágazata munkahelyteremtő és jövedelemtermelő képességeket eredményezne.

A horgász- és vadászvendégek igényeinek számára a megfelelő elhelyezéshez kiszolgálási egységek létesítésére van szükség, figyelve a természeti értékekre és környezetre, hogy azok károsodást ne szenvedjenek. Az idegenforgalom erősödését hozhatja a helyi kulturális hagyományok bemutatása, rendezvényekké növelése, beleértve a vadászturizmust is. A vadászturizmus fejlesztése az alábbi célok teljesülése mellett van lehetőség:

- idegenforgalom erősítése
- igények felmérése

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Egyéb projektek
Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati iparterület hasznosításának előkészítése (telekalakítás, út- és közműfejlesztési koncepcióterv) - Inkubátorház kialakítása az induló és kisvállalkozások támogatására; valamint a hozzá kapcsolódó, a kutatás-fejlesztési és technológiai-fejlesztési tevékenységeket ösztönző program megvalósítása - Foglalkoztatási paktum megújítása, fenntartása - Önkormányzati termékek piacra juttatásának támogatása, mezőgazdasági termelés eszközigényének fejlesztése, raktározáshoz, feldolgozáshoz, hűtéshez, csomagoláshoz szükséges alapinfrastruktúra megteremtése - Városmarketing program megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Kerékpár-út kiépítése a városközpont és a Wienerberger Téglagyár között - Déli elkerülő út megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> - 2-3 ezer adagos új főzőkonyha létesítése, étterem - Gólyahír Ifjúsági Tábor fejlesztése és szolgáltatásainak bővítése az épületek téliesítésével, korszerűsítésével - Szentmihályi Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése - Tájház kialakítása helyi védett lakóházban - A Fehér-szik természetvédelmi terület, a Bogdányi erdő és a város külterületén található további tájképi, természeti értékű mocsarak, rétek és legelők turisztikai hasznosítási programja - „Energia erdő” bővítése önkormányzati területen, az intézmények majdani fűtőkorszerűsítésének megvalósítása céljából - Hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulását segítő ösztöndíj-program - A volt Korniss-kastély, leromlott állapotú helyi védett épületének rekonstrukciója - A volt magtár leégett épületének bontása, és az ingatlan hasznosítása - Volt Desseffy-kastély leromlott állapotú műemlék épületének rekonstrukciója, hasznosítása, az épületben múzeumtér kialakítása - Szociális foglalkoztatási program megvalósítása - Szociális termelő szövetkezet kialakítása, a termékek piacra jutásának támogatása - A 6663 hrsz-on meglévő volt Vágóhíd, jelenleg telephely infrastruktúrájának fejlesztése

			<ul style="list-style-type: none"> - A Városi Piac szolgáltatásainak fejlesztése, a jelenlegi elavult épületek elbontása, új üzletsor kialakítása, kiszolgáló épületek létesítése, vízelvezetés megoldása - Az Alkaloida iparterületén található 3 hektáros barnamezős fejlesztési terület kármentesítése (talaj- és talajvíz tisztítása) - Komplex horgászturisztikai fejlesztés a Tiszavasvári külterület 0369/1 hrsz-ú ingatlanon - Két napelem-park kialakítása folyamatban van, továbbiak telepítése javasolt - Régi lezárt hulladéklerakó rekultivációja
--	--	--	---

II. A VÁROSLAKÓK ÉLETMINŐSÉGÉNEK, ÉLETKÖRÜLMÉNYEINEK JAVÍTÁSA

A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása a lakókörnyezet fejlesztésével, értékteremtő és értéknövelő beavatkozásokkal, valamint az egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztésével és az egészségtudatot erősítő beavatkozásokkal, különös tekintettel a legszegényebbeket felkaroló, felemelkedésüket támogató fejlesztésekre.

A település népesség-megtartó képessége növelése érdekében a munkahelyteremtés lehetőségeire is tekintettel a meglévő külterületi gazdasági területek mellett újabb gazdasági területek kerülnek kijelölésre. Ezek a területek jó közlekedési kapcsolatokkal és kiszolgálással rendelkeznek, és nem zavarják a lakóterületeket sem. Jellemzően a rosszabb földminőségű területeket, és a már meglévő gazdasági területeket kell kijelölni ilyen felhasználásra.

A népességmegtartáshoz szükség van a jó tömegközlekedésre, az egyes területek gyors és biztonságos megközelítésére. Fontos a lakosság szemléletének formálása, a kerékpár-használat népszerűsítése, valamint a Városon belüli mobilizáció csökkentése, mely a településen kiemelkedően magas. Elengedhetetlen tényezők az élhető Város továbbfejlesztésére a zöld és egészséges környezet kialakítása. A lakóépületek azbesztmentesítése egészségesebb környezetet biztosít, valamint a meglévő épületek fokozatos megújításával vonzóbb Városképet kap Tiszavasvári. A lakosság igényeinek kielégítését nem csak Városi, hanem térségi szinten is el kell érni, mely a parkok és zöldfelületek megújítása és továbbfejlesztése, új terek, parkok kiépítése lakókörnyezeti és közszolgáltatási szempontból magas színvonalat érjenek el.

A betelepülőket szervesen be kell kapcsolni a Város közösségi életébe, erősíteni kell a civil lakosság szerepvállalását és célzott programokkal kell inspirálni őket, hogy a felelősségvállalásuk szintje magasabb legyen, így felelős és aktív polgárai lehetnek a Tiszavasvárinak. Integráló elem lehet, hangsúlyozni és fejleszteni szükséges a sportot, mely a népességmegtartáshoz ez is hozzájárul.

A népesség jövőbeni bázisát a fiatal polgárok alkotják, így kulcskérdéssé válik az a tény, hogy a település számára akkor nyílik reális esély arra, hogy a népességszámát megőrizze, ha a fiatalokat sikerül megtartania. Ebből a szempontból a település előnye, hogy a diákok egy jelentős része az általános iskola elvégzését követően a középiskolát a településen tudják tovább folytatni a szakközépiskolában vagy a gimnáziumban. A településközponti szerepkör erősítéséhez a nyitott gazdasági szereplők számára az üzletek kialakítása, a Város kereskedelmi funkciójának növelése a fontos. A kereskedelem fejlesztése során kiemelkedő fontossággal bír a helyben előállított termékek forgalmazása. A rekreációra ráépülő szolgáltatások fejlesztése újabb munkahelyek megteremtését segítené elő, továbbá a településnek szüksége van a már meglévő vállalkozások fejlesztésére, a lehetőség szerinti létszámnövekedés segítése.

Fontos tényező még a ki nem épített közművek kiépítése, a lakosság energiaellátását megújuló energiából való finanszírozása növelheti a település versenyképességét és az infrastruktúra fenntarthatóságát. A megújuló energia alkalmazását ösztönözni kell az új építéseknel.

A népességmegtartáshoz az alábbi részcélok teljesülése mellett van lehetőség:

- közösségi célokra alkalmas közterületek kialakítása
- a lakó- és kereskedelmi ingatlanok felújítása
- a civil élet élénkítése
- a társadalmi viszonyok javulása
- munkahelyek teremtése
- közművek kiépítése, fejlesztése

Életkörülmények javítása

Legfontosabb cél, hogy a lakosság számára hosszú távra biztosítva legyen a jól lét, az életminőség javuljon, valamint a megélhetési gondok csökkenjenek. Ha a polgárok nem érzik jól magukat a településen, nem értékelik a különböző fejlesztéseket, valamint a hagyományőrzést és a kulturális programokat, ha anyagi gondjaik szorításában élnek. A mindennapi élethez szükséges a megélhetés, a lakhatás és a szabadidő eltöltés körülményeinek folyamatos fejlesztése.

A fejlesztési lépések során kiemelkedő figyelemmel kell kísérni azokat a megoldásokat, amelyek a település élhetőségének fokozásához hozzájárulnak, a helyi életminőséget javítják, ezek a tényezők az elköltözés mértékét csökkentik, és a gyermekvállalásai kedv is megélénkül. A fiatal lakosságnak érezni-e kell, hogy a Tiszavasvári Városban boldogulni és élni is hosszú távon lehetséges,

A lakosság helyben tartásához a színvonal fenntartható növekedésére van szükség a szociális, egészségügyi és oktatási-nevelési szolgáltatásoknak tekintetében.

A település központi funkcióját erősíteni szükséges a térségben hiánypótló vagy innovatív egészségügyi, oktatási-nevelési, szociális intézmények vagy szolgáltatások korszerűsítésével.

Fontos, hogy a lakosság a szabadidejét hasznosan tudja eltölteni, melyek feltételeit fokozatosan javítani, bővíteni szükséges. Minden korosztály találja meg a számára fontos tényezőt: pihenhessen, kapcsolódjon, kulturális rendezvényekre járjon, szórakozzon, sportolhasson.

Támogatni kell a civil élet erőteljes kialakulását, hiszen a civilek az alapjai a lakosság összefogásában, az egymás elfogadásában, megértésében, a Városvezetés és a lakosság kapcsolatának erősítésében.

Az életkörülmények javítására az alábbi részcélok teljesülése mellett van lehetőség:

- életminőség javítása, megélhetési gondok csökkentése
- középületek fejlesztése, színvonalainak növelése
- innovatív intézmény vagy szolgáltatás létrehozása
- szabadidő eltöltés feltételeinek növelése, bővítése
- civil élet támogatása
- helyi sportolási, aktív kapcsolódási lehetőségek bővítése
- fiatal párok otthonteremtésének, és a családoknak a támogatása, vissza nem térítendő anyagi támogatás

Infrastruktúra fejlesztése

A település életminőség javításának kiemelkedő feltétele a jó infrastrukturális ellátottság. Az infrastruktúra fejlettségéről beszélve a gyalogos úthálózatok, járdák és kerékpárút kiépítésére van szükség. Az utakat a területek kiszolgálására megfelelő szélességben szükséges kiépíteni, az „elhanyagolt” településrészekben a közművesítést szükséges elvégezni. Az utakat és közműveket folyamatosan korszerűsíteni és felújítani kell. A közút távlatilag a helyi közlekedés módja. Tömegközlekedés szempontjából az autóbuszokon való közlekedés valamint a vasúti közlekedés egyaránt működik. A lakók helyben maradásának és elvándorlásuknak minimalizálása tekintetében a humán infrastruktúra folyamatos fejlesztése szükséges. Az oktatási intézmény fejlesztése a hosszú távú fejlődés és népességmegtartás, valamint népességvonzásának meghatározója lehet a képességi szint javítása mellett. Az óvodai nevelés valamint az általános iskola a népességmegtartás és –vonzás elengedhetetlen eszközei a Városban. Mindezen szempontokhoz, az alábbi részcélok társulnak.

- Kerékpárút, járdaépítés, utak felújítása,
- közművek felújítása, új beépítésre szánt területen a közművek kiépítése,
- intézmények fejlesztése, újak építése
- üdülőterület infrastruktúra fejlesztés

Településkép javítás, környezetfejlesztés

A településképnek fokozatosan át kell alakulnia, folyamatának az irányát a Városvezetésnek kell kijelölni. Ezt a folyamatot megalapozni és kordában tartani a településrendezési tervvel lehetséges. A kialakításában törekedni kell a közös érdekek előtérbe helyezésére, valamint a jogos magánérdekek figyelembe vételére.

A Városnak ügyelnie kell arra, hogy egy méltó településközpontja alakulhasson ki és emellett több kisebb alközpont is létrejöhessen. Előre meg kell határozni a helyét a megfelelő befogadóképességű terek, zöldterületek és kiszolgáló műszaki infrastruktúra elemek helyét, melyekre a településnek szüksége lesz. A kiszolgáló közintézmények és szolgáltatások, melyek a településen élőket ellátja, jellemzően a Városközpontban épültek ki. Építészeti kialakításukat tekintve változatosak, ezért építészeti minőségi javulás ösztönzésére célszerű törekedni.

A településközpont fejlesztése mellett az alapintézményi ellátottságok mellett a központban lévő egyéb speciális és kiegészítő szolgáltatások megtelepítése és megerősítése lehet a cél. A gazdasági területek és a lakóterületek közötti egymástól való különválasztás jól érzékelhető a település területén. A lakóterületek nyugalmát, kedvező környezetminőségének fenntartását meg kell őrizni. A gazdasági vállalkozások működési feltételeit és igény szerinti bővítésük lehetőségeit a gazdasági szolgáltató területen szükséges megoldani.

Tiszavasvári Városnak el kell érni, hogy idővel jellegzetes hangulata legyen. Az infrastruktúra fejlesztése és az életkörülmények javítása között szoros az összefüggés. A légvezetékek oszlopainak csökkentése előrelépés lehetne településkép szempontjából, valamint szükséges a szolgáltatások minőségének a javítása is.

Településszerkezet

Célszerű, hogy a már meglévő, beépített lakóterületekhez az infrastruktúra egyszerűbb kiépítése mellett jöjjenek létre új lakóterületek. Azon utcák mentén a legcélszerűbb kijelölni a lakóterületeket, ahol az infrastruktúra már jelen van. Viszont az új lakóterületek mellett a kihasználatlan belterületi telkek, rossz állapotban lévő vagy elhagyott ingatlanok lehetőségeit is kell használni. A kismértékű új lakóterületek kijelölése mellett lehetséges, hogy ezek a portákat felújítsák, helyükön újakat emeljenek, ez által a település belső területei is megújulnának. A fejlesztések és az átalakítások közül azoknak a megoldásoknak kell elsőként megvalósulniuk, amelyek a településközpontot, ezáltal látványosabbá, színesebbé, karakteresebbé tenné, ezáltal a fejlődő Városház központ valódi közösségi térré alakulhat. A településszerkezetet érintő kisebb beavatkozások, mint részcélok:

- utcanyitások, féloldalas beépítések megszüntetése
- tömbfeltárások

A kerékpározáshoz szükséges műszaki feltételeket a térség kerékpáros útvonalhálózatához kapcsolódva kell kiépíteni.

A települési környezet javítása

A településfejlesztés és az életkörülmények javításának lehetőségeit a megfelelő környezeti állapot elérésével is szükséges megteremteni. Mivel az adottságok kedvezőek, ezek a településfejlesztés jó kiindulási alapot jelentenek, de ehhez azonban létre kell hozni a környezet és a természet kímélő és tudatos használatát biztosító feltételeket. Biztosítani kell az ártalmaktól mentes, egészséges és tiszta települési környezetet, a belterületen az esztétikus településkép megjelenését, a külterületen a természet- és környezetvédelmi szempontból kedvező környezetet. Településképi szempontból fontos, hogy a zöldfelületek minősége és mennyisége magasabb legyen, mivel alapvető cél, hogy a település fejlesztésénél a minél egészségesebb lakókörnyezetet érjünk el és az értékes táji-természeti adottságok fennmaradjanak.

A településen belül a környezet tisztántartásáról, annak megőrzéséről gondoskodni kell. A még meglévő illegális hulladékterületeket meg kell szüntetni, azokat rekultiválni szükséges.

A gépjárműforgalomból eredő légszennyezettséget és a zaj- és rezgésterheléseket csökkenteni kell.

A közmű és közüzemi szolgáltatások elért színvonalának megőrzése érdekében törekedni kell a teljes körűvé tételről, az alábbi részcélok mentén:

- az ivóvíz ellátás kiépítése minden ingatlanra,
- a szennyvíz-hálózat kiépítés, bekötés,
- a gázvezeték kiépítése a még be nem csatlakoztatott ingatlanokra,
- az ivóvízminőség határértékének megfelelő biztosítása,
- a tisztított szennyvíz minőségének határértékének megfelelő biztosítása,
- szelektív hulladékgyűjtés és elszállítás létesítményeinek kialakítása a kommunális hulladékgyűjtés mellett,
- közterületek tisztaságának biztosítása,
- a lakosság bevonásával a település értékeinek védelme.

Szükség van a zöldfelületek megvalósítási és fenntartási stratégiájának kidolgozása és ütemezett megvalósítása. A zöldfelületek és a lombtömegek növelése segít a levegőszennyezés ellen. Fontos a szemléletformáló magatartás folyamatosságának biztosítása, amelyekbe a település lakóit vonják be a környezetük tisztábbá tételének.

Fenntartható fejlődés

„A fenntartható fejlődés mai értelmezése az ENSZ „Környezet és Fejlődés Bizottságának”, az úgynevezett Brudtland Bizottságnak az 1987-ben közzétett „Közös jövőnk” című jelentése már nem a „nulla növekedésről”, hanem a fejlődés harmonikusságáról beszél. Megfogalmazása szerint: „A harmonikus fejlődés a fejlődés olyan formája, amely a jelen igényeinek kielégítése mellett nem fosztja meg a jövő generációit saját szükségleteik kielégítésének lehetőségeitől.” Ehhez olyan technológiákat kell bevezetni, melyek kímélik a környezetet és a nem pótolható energiakészletek felhasználásában a jelen igényei mellett figyelembe kell venni a jövő igényeinek kielégíthetőségét is.”

Tiszavasvári Város területén a terv az átmenő országos főút a települési terület súlypontjából való kivezetés megtartásával, a közlekedési csomópontok kiépítésével számol. Ezzel a külterületi településtesten ma áthaladó gépjárművek a lakóterületek minimális zavarásával tudnak áthaladni. A főközlekedési úton való átkelés balesetmentes átvezetése nem megoldott. A kialakult területhasználatok megmaradnak, a területek intenzív kihasználását a szintterületi mutatók csökkentésével lehet biztosítani.

„A fenntarthatóság a településtervezés vonatkozásában a települési környezeti állapotok kérdésköre, a területek terhelhetősége kapcsán merül fel a leggyakrabban. A légszennyezés, a zaj egy adott területen még megengedhetőnek tartott határértékei pontosan számszerűsíthetők, és egyre kifinomultabb technikák állnak a tervezés rendelkezésére ahhoz, hogy megfelelő szabályozással ezek között a keretek között legyen tartható a környezet szennyezettsége. Más azonban a helyzet a beépítés intenzitásával, sűrűségével, mely nem rendelkezik az előbbiekhöz hasonló számszerűsített, pontos és számon kérhető normatív értékekkel. „¹

„A fenntarthatóság egyszerre követeli meg a városok környezetszennyező hatásainak jelentős csökkentését, a városi hagyományos értékek, a városi örökség védelmét (az épített környezet, közterek, zöldterületek, a városok körüli kultúrtáj védelmét) és igényli a modernizációt, a jelentős fejlesztéseket.”

Tiszavasvári Város esetében a globális szintet az OTTrT alapján, a városnak az azzal való egyezőségével lehet biztosítani. A regionális szintet ma már a – Kistérségi koncepció hiánya mellett – Megyei Területrendezési tervvel lehet értelmezni.

A kialakult településszerkezet megtartása és óvatos továbbfejlesztése a meglévő települési épített értékek védelme, a terep adta adottságok, a kultúra megőrzése mellett terepet ad a terv a mai kor adta új technológiák kiépítésének (pl. környezethasználat előtérbe kerülése a szabadidő aktív figyelembe vétele mellett, a motorizáció fejlődéséből eredő káros jelenségeinek csökkentése, a kerékpárutak kiépítése, teljes közművesítés biztosítása). Mindezt a települési-térségi összefogás segítségével kell megoldani. A településnek a fenntartható fejlődés elveivel összhangban az alábbi részeclemek megvalósítására kell törekednie:

- a kompakt településszerkezet megeremtésére, amelyben intenzívek a kölcsönhatások és együttműködések, mérsékeltek az utazási távolságok, korlátozott az urbanizált területhasználat kiterjedése és hatékony az energiafelhasználás;
- a településszerkezet tagolására beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és szellőztetést biztosító zónákkal;
- a településen belüli és települések közötti utazási, közlekedési szükséglet mérséklésére; optimalizálni kell a munkahelyek, lakóterületek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedését;
- a települési zöldterületek bővítésére és minőségi fejlesztésére, hálózatba kapcsolva őket;
- beruházások esetén a barnamezős területek (használaton kívüli ipari területek) hasznosítására, és kerülni kell a zöldmezős beruházásokat.
- az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiák felhasználása, területek kijelölése
- A közüzemi ellátás (víz, hulladék, energia, közvilágítás) és fogyasztás szabályozása, klímabarát ösztönzők és korlátozások alkalmazása (pl. a szelektív hulladékgyűjtés vagy víztakarékosság ösztönzése)
- A településen a fényszennyezés csökkentése, pl. az épületek, közterületek, reklámelemek megvilágítása által, szabályozható energiatakarékos fényforrások alkalmazása.

¹ Gömör János–Hübner Mátyás–Tóth Zoltán: *A településfejlesztés és rendezés tervezése*

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Egyéb projektek
A városiakok életminőségének, életkörülményeinek javítása	<ul style="list-style-type: none"> - Magszter Alapítványi Óvoda jelenlegi épületének kiváltása új, nagyobb és korszerűbb épülettel - Közösségfejlesztő, szemléletformáló programok megvalósítása - Városmarketing program megvalósítása - Komplex, mobil lakossági egészségügyi szűrés megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása és bővítése - Biztonságos gyalogos átkelőhelyek kialakítása a főút kiemelt csomópontjaiban, körforgalom kialakítása - Kerékpár-út kiépítése a városközpont és a Wienerberger Téglagyár között - Déli elkerülő út megvalósítása - Önkormányzati tulajdonú utak felújítása, burkolatlan belterületi utak szilárd burkolattal történő ellátása - Városi zöldterületek fejlesztése a rekreációs terek (játszóterek és sportpályák, futópálya) fejlesztésével, bővítésével 	<ul style="list-style-type: none"> - Az elavult, kedvezőtlen elhelyezkedésű Egyházerdő vasúti megállóhely peronemelése, váróhely építése - Szociális és egészségügyi feladatokat ellátó épületegyüttes (Belső-Szentmihály, Hősök u. 38.) épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése, energetikai korszerűsítése - 2-3 ezer adagos új főzőkonyha létesítése, étterem - Hidroglóbusz rekonstrukciója - Szentmihályi Gyógyfürdő szolgáltatásainak fejlesztése - A csónakázó tó és szabadidőpark infrastruktúrájának fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése, szabadtéri színpad (vizi színpad), kondi park, főzőhely kialakítása - Tájház kialakítása helyi védett lakóházban - „Energia erdő” bővítése önkormányzati területen, az intézmények majdani fűtőkorszerűsítésének megvalósítása céljából - Komplex városrészi rehabilitációs program az épített környezet megújítására (lakóépületek rekonstrukciója és energetikai korszerűsítése, zöldterületek fejlesztése, játszótér kialakítása, út- és járdarekonstrukció) - Közbiztonsági funkciók erősítése (térfelügyelő kamerarendszer bővítése, polgárőrség eszközfelfejlesztése) - Közösségi ház kialakítása, védőnői szolgálat vizsgálóhelyiségének kialakítása (pl. Büdi rész) - A volt Korniss-kastély épületének kiváltása korszerű idősek otthona és fogyatékos személyek otthona kialakításával

			<ul style="list-style-type: none"> - A volt Korniss-kastély, leromlott állapotú helyi védett épületének rekonstrukciója és hasznosítása - A volt magtár leégett épületének bontása, és az ingatlan hasznosítása - Minimanó Óvoda épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Varázsceruza Óvoda épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Községi Ház fejlesztése, közösségi térrel való bővítése - 27 Volt Dessewffy-kastély leromlott állapotú műemlék épületének rekonstrukciója, hasznosítása, az épületben múzeumtér kialakítása - Volt Dessewffy-kastély helyi védett kastélyparkjának rekultivációja - Komplex sportpólus kialakítása a meglévő sportpályák még szükséges korszerűsítésével és bővítésével, az extrém sport-park kialakítása - A temető szolgáltatásainak fejlesztése, a ravatalozó épületének felújítása - Hiányzó ivóvíz-hálózat kiépítése - Gyermekfoglalkoztató és fejlesztő közösségi ház kialakítása - Szociális termelő szövetkezet kialakítása, a termékek piacra jutásának támogatása - Járóbeteg Szakrendelő épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Orvosi rendelő épületének tetőfelújítása, gépészeti korszerűsítése, akadálymentesítése, infrastruktúrájának fejlesztése, a védőnői szolgálat integrációja
--	--	--	--

			<div>28</div> <ul style="list-style-type: none"> - A védőnői szolgálat felszabaduló épületének részleges rekonstrukciója, önkormányzati adminisztrációs raktárként történő hasznosítása - A Kabay János Gyógyszertár épületének felújítása és hasznosítása - A Városi Piac szolgáltatásainak fejlesztése, a jelenlegi elavult épületek elbontása, új üzletsor kialakítása, kiszolgáló épületek létesítése, szilárd burkolattal való ellátása, vízelvezetés megoldása - A Térségi Szolgáltató Ház (Ady Endre u.) alagsori helyiségeinek felújítása, múzeum céljára történő hasznosítása - Varázsceruza Óvoda épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Városi Bölcsőde épületének hőszigetelése és újabb csoportszobával történő bővítése - Szociális és egészségügyi feladatokat ellátó épületegyüttes (Kabay J. u. 21-23.) korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Volt munkásszálló épületének átépítése, hasznosítása - Az Alkaloida iparterületén található 3 hektáros barnamezős fejlesztési terület kármentesítése (talaj- és talajvíz tisztítása) - Komplex horgászturisztikai fejlesztés a Tiszavasvári külterület 0369/1 hrsz-ú ingatlanon
--	--	--	--

III. A JÁRÁSKÖZPONTI SZEREP MEGERŐSÍTÉSE

A járásközponti szerep megerősítése a térségi igazgatási szolgáltatások, az oktatási intézményrendszer, az egészségügyi, szociális ellátó rendszer és a kulturális és rekreációs attrakciók, idegenforgalmi vonzerők fejlesztésével.

A szomszédos településekkel való együttműködés erősítésére van szükség, hogy a település megerősítse vezető szerepét a kistérségen belül. Célszerű a gazdasági funkciók terén a tematikájában rokon elemek területi csoportosításának növelése, összetartozásának erősítése. A térségi szerepet a fejlesztések továbbnövelésével lehet elérni. Tiszavasvári közigazgatási, egészségügyi-ellátási, oktatási szociális és szolgáltatási feladatokat vállalhat át a térségi településektől. A településközi együttműködés alapja, hogy az érintett települések közös célokat állapítsanak meg. A helyi támogatásokat kellene kiterjeszteni más települések lakosaival, vállalkozóival együtt, ezek mellett a szomszédos településekkel közös programok szervezése, közös pályázatok benyújtása is cél. A térség településeinek együttműködése az erőforrások kombinációját igényli.

A környező településekkel kompromisszumot kell kötni, ezáltal azok erősítenék egymást. Eleinte helyi finanszírozásból kis lépések megtételére van szükség, aztán majd országos és uniós források bevonásával célszerű fejlődést elérni. Tiszavasvárinak a vonzáskörzetében lévő településekkel összefogva önerőből kell elkezdni építkezni, az alulról jövő kezdeményezéseket támogatnia kell.

Adottságaira alapozva Tiszavasvári lehetőségei nincsenek kihasználva a kereskedelmi, szervezési és irányítás funkciók terén, melyek az erősödő gazdasági viszonyok és funkciók, a rendelkezésre álló képességek, kezdeményezések és a humán erőforrás elérhetősége adja meg. A központi funkciók erősödéséhez hozzájárul a kereskedelmi funkciók fejlesztése és az irányítási és szervezési funkciók hatékonysági elemeinek javítása.

Közigazgatási funkciók terén a járás által leosztott feladatokhoz, a magasabb szintű településfejlesztéshez szükséges helyek és centrumok kialakítása a Város számára hosszú távú erősödést jelenthet. A közigazgatásban lezajlott átrendeződések és átszerveződések hatására a település további intézményi és szolgáltatási adminisztratív központok megszerzését eredményezheti. E téren az ellátottsághoz kötött feltételek megteremtésére és kiépítésére van szükség.

Az egészségügyi ellátás szerepe javítja a szociális és egyéb területeken jelentkező térségi problémák megoldásának lehetőségeit. A szociális területen a nappali és bentlakásos intézményekkel kapcsolatos lehetőség merülhet fel, míg az egyéb területen a térségi szolgáltatások központjához csatlakozásról lehet szó.

Jelentősen térségi funkciók betöltésére adnak módot az adott területen, hosszabb távon számottevőek az általános funkcióbővítési és –erősítési hozadékaik.

A fentiek megvalósulását az alábbi részcélok biztosítják:

- közös programok, közös pályázatok,
- közigazgatást érintő fejlesztések, közelebb hozni az ügyfelekhez az ügyintézés,
- egészségügyet érintő együttműködések,
- oktatást érintő együttműködések

	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Egyéb projektek
A járásközponti szerep megerősítése	<ul style="list-style-type: none"> - Foglalkoztatási paktum megújítása, fenntartása - Közösségfejlesztő, szemléletformáló programok megvalósítása - Városmarketing program megvalósítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Déli elkerülő út megvalósítása - Városi zöldterületek fejlesztése a rekreációs terek (játszóterek és sportpályák) fejlesztésével, bővítésével 	<ul style="list-style-type: none"> - Komplex városrészi rehabilitációs program az épített környezet megújítására (lakóépületek rekonstrukciója és energetikai korszerűsítése, zöldterületek fejlesztése, játszótér kialakítása, út- és járdarekonstrukció) - A volt Korniss-kastély épületének kiváltása korszerű idősek otthona és fogyatékos személyek otthona kialakításával - A volt Korniss-kastély, leromlott állapotú helyi védett épületének rekonstrukciója és hasznosítása - Az általános iskola étkezdéjének felújítása, konyhájának infrastrukturális fejlesztése - Minimanó Óvoda épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Varázsceruza Óvoda épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Komplex városrészi rehabilitációs program az épített környezet megújítására (lakóépületek rekonstrukciója és energetikai korszerűsítése, zöldterületek fejlesztése, játszótér kialakítása, út- és járdarekonstrukció) - Volt Dessewffy-kastély leromlott állapotú műemlék épületének rekonstrukciója, hasznosítása, az épületben múzeumtér kialakítása - Volt Dessewffy-kastély helyi védett kastélyparkjának rekultivációja - Komplex sportpólus kialakítása a meglévő sportpályák még szükséges korszerűsítésével és bővítésével, az extrém sport-park kialakítása

			<ul style="list-style-type: none"> - Járóbeteg Szakrendelő épületének korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Orvosi rendelő épületének tetőfelújítása, gépészeti korszerűsítése, akadálymentesítése, infrastruktúrájának fejlesztése, a védőnői szolgálat integrációja - A védőnői szolgálat felszabaduló épületének részleges rekonstrukciója, önkormányzati adminisztrációs raktárként történő hasznosítása - A Kabay János Gyógyszertár épületének felújítása és hasznosítása <p>31 A Városi Piac szolgáltatásainak fejlesztése, a jelenlegi elavult épületek elbontása, új üzletsor kialakítása, kiszolgáló épületek létesítése, szilárd burkolattal való ellátása, vízelvezetés megoldása</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Térségi Szolgáltató Ház (Ady Endre u.) alagsori helyiségeinek felújítása, múzeum céljára történő hasznosítása - Városi Bölcsőde épületének hőszigetelése és újabb csoportszobával történő bővítése - Szociális és egészségügyi feladatokat ellátó épületegyüttes (Kabay J. u. 21-23) korszerűsítése, infrastruktúrájának fejlesztése - Volt munkásszálló épületének átépítése, hasznosítása - Komplex horgászturisztikai fejlesztés a Tiszavasvári külterület 0369/1 hrsz-ú ingatlanon - Humáninfrastruktúra fejlesztés - települési rendezvények, programok fejlesztése, egymáshoz való kapcsolása
--	--	--	--

2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Jövőkép – átfogó célok

Aktív jövőkép:

Tiszavasvári aktív jövőképét alapvetően a meglévő értékek megóvásával és a fejlesztésére alapozhatja meg. Az új értékek létrehozására a lehetőségek nyitottak, melyek a korlátok betartása mellett kiaknázásra várnak. A már meglévő értékek rendezésére, hasznosítására, fejlesztésére és azoknak a pótlására a gyengeségek kiküszöbölhetőek, és az értékekre és lehetőségekre alapozó jövőképet gátló veszélyek elhárítása a cél.

Passzív jövőkép

Tiszavasvári passzív jövőképe alapvetően az értékek fenntartása, a fejlesztési lehetőségek kiaknázása, a gyengeségek kiküszöbölésének megkezdése és az esetleges veszélyek elhárítása.

Az aktív és passzív jövőképek alapvető különbsége, hogy a megfogalmazottak egymástól térben és időben függetlenül valósulnak meg. Az aktív jövőképek azonnal, míg a passzív jövőképek halasztást is elbírnak a célok és feladatok megvalósítása érdekében.

A vázolt jövőképváltozatok megvalósulása a település fejlődését, a lakók elégedettségét, a meglévő és új vállalkozások virágzását eredményezheti. Tiszavasvári lakosságmegtartó képessége megnő elvárt színvonalat nyújtó szolgáltatásokkal.

Amennyiben a fejlesztések megvalósulása elmarad, Tiszavasvári egy lesz a többi település közül, amely a település elöregedését, a leépülést választják.

Település fejlesztését szolgáló célok, melyeket mind térségi mikró körzeti szinten, mind helyi szinten kívánja megvalósítani, az alábbi célkitűzésekkel:

- közterületek tisztaságának biztosítása,
- közigazgatás minőségi fejlesztése,
- önkormányzati gazdálkodás javítása
- önkormányzati tulajdonú ingatlanok, közterületek és infrastruktúra fejlesztése,
- közlekedési hálózat fejlesztése,
- nevelési-, oktatási intézményrendszer fejlesztése,
- kultúra-, művelődés, identitás fejlesztése,
- sportélet és a szabadidős-sport fejlesztése,
- idegenforgalom és turizmus fejlesztése,
- környezetvédelem, levegőtisztaság javítása, fejlesztése,
- közrend és közbiztonság fejlesztése, javítása,
- munkahelyteremtés,
- a településfejlesztési és településrendezési feladatok összehangolása,
- településrendezési eszközök és a tényleges területhasználat közötti eltérések, konfliktusok feloldása,
- szomszédos településekkel való szoros együttműködés,
- gazdaság fejlesztése.

A célként megfogalmazott célkitűzések a területfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célkitűzések a magasabb szintű területfejlesztési dokumentumokhoz illeszkednek, azokkal nincsenek ellenmondásban.

A fentiek figyelembe vételével Tiszavasvári Város jövőképe 2030-ig a következő:

Tiszavasvári legyen a térségi erőforrásokra és együttműködésre alapozott, valamint a környezettudatosságban élenjáró, mintaeértékű térségközpont települése, ahol a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlesztés eredményeként az aktív, egészséges és családokban gyarapodó társadalom számára az életminőség magas színvonala, a biztos megélhetés, valamint a nyugodt, kulturált életfeltételek egyaránt biztosítottak.

A fenti jövőkép integrált módon fogalmaz meg egy 2030-ra reálisan elérhető, értékekre és lehetőségekre alapozott, tudatos fejlesztés eredményeként biztosítható célállapotot. A 2030-ra vonatkozó vízió részletesen kibontva a következő:

Társadalmi jövőkép

▪ Egészséges lakosság

Magyarország városi átlagához képest kedvezőbb egészségi állapot, magasabb születéskor várható átlagos élettartam. Mindez a magas színvonalú egészségügyi ellátásnak, prevenciós rendszernek és a lakosság magas öngondoskodási szintjének köszönhető. A tudatos fogyasztás, az egészséges táplálkozás széleskörűen elterjedt, melyben nagy szerepe van az országosan is élenjáró agrár-élelmiszeripari szektornak. Az aktív életvitelt szolgálják a javasolt sport- és szabadidős szolgáltatások. A gyermekek folyamatos és tudatos bevonása, motiválása mellett az aktív életvitelhez szükséges feltételek minden korosztály számára biztosítottak és hozzáférhetők. A kulturális- és sportélet valódi közösségeket kovácsol, ahol az emberi kapcsolatok, interakciók biztosítják, hogy az elmagányosodás, elszigetelődés szintje csökkenjen, a „lelki” egészség, a kiegyensúlyozott, harmonikus, értékes életvitelhez nélkülözhetetlen társas kapcsolatok is megerősödjenek, bővüljenek. Az aktív kisközösségek egyben védőhálóként működnek, a tagok figyelnek egymásra, a sokszor súlyos, adott esetben bűnelkövetéshez is vezető szociális, pszichés problémák azonosítása és a magas színvonalú ellátórendszerbe való becsatornázása időben megtörténik.

▪ Toleráns lakosság, toleráns Város

Békés egymás mellett élés, a közösségi normák elfogadása és betartása mellett az eltérő kulturális háttérből adódó értékek védelme, kölcsönös megismerése és elismerése. A szemléletformálásnak, az aktív közösségi életnek köszönhetően a kirekesztés szintje alacsony, az eltérő életvitelből eredő konfliktusok száma minimális. A munkáltatók és a települési szolgáltatások az esélyegyenlőség szempontjait maximálisan figyelembe veszik működésük során. Az idősebb korosztály szociális körülményeinek javítása szintén prioritást élvez.

▪ Fiatalodó lakosság

Tiszavasvári Város népességmegtartó ereje nő, az itt felnövő, de a felsőoktatás miatt más városban diákoskodó fiatalok közül meghatározó azok aránya, akik a családi élet és / vagy karrierjük színhelyéül Tiszavasvárit és a kistérséget választják, és visszatérnek a településre. Az itt működő, magas színvonalú, agrár-élelmiszeripari ágazat sokoldalú munkalehetőségek pozitív migrációs egyenleget eredményeznek. Összességében 2030-ra kis mértékben nő a lakosság, s ezen belül is a 40 év alattiak száma.

▪ Képzett lakosság

A magas minőségű közoktatás és környező nagyvárosok magas szintű felsőoktatása, a sokszínű felnőttképzés és az élethosszig tartó tanulás szintjének növelése révén a lakosság képzettségi szintje magas lesz, képes a változó gazdasági kihívásokra rugalmasan reagálni. A tanulás szempontjából hátrányos helyzetű célcsoportok számára mind módszertanilag és intézményi szempontból, mind anyagilag biztosított, hogy a munkaerőpiacon az esélyekhez hozzáférjenek, képességeiket kibontakoztathassák.

▪ Lokálpatrióta, aktív közösségi életet élő lakosság

A Város lakói szeretik Tiszavasvárit, a „közös ügyek” egy emberként képesek a lakosság többségét mozgósítani. A lakosság és a civil közösségek ápolják, őrzik a települési örökséget, aktívan részt vesznek a Város kulturális identitásának megerősítésében. A szerethető, emberléptékű környezet olyan közös érték, melyet minden lakos fontosnak tart. Ennek érdekében a lakosok ügyelnek lakókörnyezetük tisztaságára, részt vállalnak annak megújításában, vonzóbbá tételében. Tiszavasvári Város Önkormányzata a fiatalok ösztönző és lakhatási támogatásairól szóló 11/2018. (III. 29.) KT.sz. rendeletével „Esély és otthon” pályázat keretében kívánja a fentiekben foglaltak lehetőségét megteremteni.

▪ Vendégváro és vendégszerető lakosság

Az itt élők kedvesek, segítőkészek és felkészültek a vendégek fogadására. Büszkéik településükre, a nyugodt, egészséges természeti környezetre. Az idegenforgalmi fejlesztések elengedhetetlen feltétele egy erős marketing, továbbá a szállásférőhelyek számának növelése.

Gazdasági jövőkép

- Biztonságos megélhetést nyújtó település

Minden dolgozni szándékozó ember számára biztosított a jövedelemszerzés. A Város és a kistérség munkahelyi kínálata széleskörű lesz, a munkaerőpiaci kereslet és kínálat kiegyensúlyozott, a munkahelyváltáshoz a szükséges képzési, felnőttképzési rendszerek és egyéb segítő szolgáltatások az igényeknek megfelelően, kellően rugalmasan működjenek.

- Erős, versenyképes vállalkozások

Amelyek a térségi foglalkoztatásban betöltött jelentős szerepük mellett a Város gazdálkodásában, a településfejlesztés forrásainak megteremtésében is kulcsfontosságúak. A vállalkozói kultúra erős, a vállalkozók és a vállalkozni szándékozók rendelkeznek a szükséges ismeretekkel, számukra rendelkezésre állnak a vállalkozásokat érintő helyi és országos szintű naprakész információk. A vállalkozói szektoron belül erős az együttműködés.

- „Zöld gazdaság” mintatelepülése

Tiszavasvári gazdasági szektorában meghatározó jelentőségű az önfenntartást biztosító energiagazdálkodás, mely a megújuló energiák megtermelésére épül. Az alkalmazás nem csak a lakosság ellátását biztosítja, hanem a Város gazdasági és intézményi ellátásában is fontos szereppel bír. Az anyag-és energiatakarékos technológiák és innovatív eljárások alkalmazása magas szintű a gazdasági szektorban is. Az épületenergetikai korszerűsítésekben közreműködő építőipari szolgáltatások képesek „megújulni”, képesek a legújabb technológiák, eljárások alkalmazására. A települési szolgáltatások területén az alacsony széndioxid kibocsátású technológiák alkalmazása magas szintű.

- A gazdaságot kiszolgáló kiépített infrastruktúrák és szolgáltatások

Tiszavasvári térségi megközelítése közúti szempontból biztosított, az áruszállítás feltételei az intermodalitás igényeit is kielégítik. A Város országos elérhetősége a gyorsforgalmi út közelsége miatt jónak mondható. A gazdasági övezetek megközelíthetősége jó minőségű, konfliktusmentes az egyéb funkciók szempontjából. A munkavállalók térségi szintű mobilitásában a jól szervezett, környezetbarát, intermodalitást is komfortosan biztosító közösségi közlekedés és az egyéni közlekedés – közte a kerékpáros közlekedés – hálózatai is magas szinten kiépítettek lesznek. A vállalkozói övezetek rendezettek, jól kiépítettek, képesek kielégíteni a legmagasabb szintű beszállítói elvárásokat is.

Környezeti jövőkép

- Értéktörző használat

A település megőrzi, védi a táji, természeti és épített örökségi értékeit, ugyanakkor az értékek megőrzésének figyelembe vételével törekszik hasznosításukra, ezáltal is biztosítva a fenntartás szempontjait.

- Vonzó településközpont és lakóterületek

Gyalogos sétányokkal átszőtt zöldterületek, középületei karban tartottak, a terület funkcionális összetétele sokszínű, a kereskedelmi, szolgáltatási funkcióknak köszönhetően a napi vásárlások helyben elintézhetőek. A településközpont a pezsgő Városi élet színtere, központi találkozási pontja, közösségi tere. A lakóterületek tiszták, rendezettek, a közterületek jó minőségűek, az épületállomány sokszínű – eklektikus hangulatot kölcsönözve a településnek.

- Térségi zöldterületi hálózat

Tiszavasvári a jól karbantartott, szabadidős és rekreációs célokat is szolgáló zöldterületek lakosságszámra vetített nagysága magasban a többi térségbeli Város átlagán van, a zöldterületek közötti kapcsolat nem biztosított.

- Egészséges lakókörnyezet

A tudatos fejlesztésnek, a „zöld gazdaság” térnyerésének, a zöld területek növelésének és karbantartásának, a városi közszolgáltatásokban alkalmazott környezetbarát technológiák alkalmazásának és nem utolsósorban a lakossági szemléletváltásnak köszönhetően Tiszavasvári környezeti minősége kimagasló, alacsony a szállópor koncentrációja és a zajszennyezés, a lakókörnyezet tiszta, esztétikus.

Tiszavasvári Város városfejlesztési célrendszere

JÖVŐKÉP 2014-2020 2020-2026	Tiszavasvári széleskörű járási igazgatási szolgáltatásokkal, stabil oktatási intézményrendszerrel, erős középfokú oktatással és szakképzéssel, jól szervezett egészségügyi, szociális ellátó rendszerrel szolgálja a város és az egész járás lakóit. Jelentős ipari, logisztikai, kereskedelmi és szolgáltatási vállalkozásai révén mindenfajta iskolai végzettségű munkavállalója számára biztosítja a foglalkoztatást.		
ÁTFOGÓ CÉLOK	A város elhelyezkedését kihasználva versenyképes járási gazdasági, szolgáltatási és intézményi centrummá válni. Emberközeli és nyugodt kisvárosi lakókörnyezettel, fejlett köz-, és közösségi, szociális és munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, oktatási intézményekkel, és a legszegényebbeket felkaroló, felemelkedésüket támogató intézkedésekkel is biztosítani a lakosság életminőségének javítását, értékteremtő foglalkoztatását, aktivitásuk növelése által..		
TEMATIKUS CÉLOK	I. Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése	II. A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása	III. A járásközponti szerep megerősítése

R É S Z C É L O K A Z A L Á B B I T Á B L Á Z A T S Z E R I N T

A település fejlesztését szolgáló célok vizsgálata:

Átfogó célok	Rész célok
I. Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése	<u>Munkahelyteremtés</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ humán erőforrásprogram keretében a munkaerő tartalék átképzése, - vállalkozói kedv növelése - munkahelyteremtő vállalkozások segítése ▪ a felsőfokú képzés térséget érintő biztosítása, ▪ a fiatalok identitástudata alakítása, az itt maradás érdekeltségének kialakítása, ▪ a lakónépesség mobilitási képességét a közlekedési infrastruktúrák fejlesztése elősegíti, a közlekedés és elérhetőség javul, a települési kapcsolatok napi igénybevétele, fejlődése a lakónépesség helyben maradását generálhatja ▪ Önkormányzati gazdálkodás javítása <ul style="list-style-type: none"> - önkormányzati vagyon gyarapítása
	<u>Önfenntartás elősegítése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vállalkozói kedv elősegítése ▪ mezőgazdaság helyreállítása, támogatása, öntözés fejlesztése ▪ alternatív növénytermesztés és feldolgozás
	<u>Szolgáltatásbővítés</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rekreációs területek kiépítése, fejlesztése ▪ vendéglátó egységek fejlesztése ▪ kulturális programok rendezése ▪ Környezetvédelem, levegőtisztaság javítása, fejlesztése - megújuló energiaforrások lehetőségeinek biztosítása - környezettudatos hulladékgazdálkodás természeti környezet megőrzése
	<u>Turizmus fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ helyi identitás erősítése ▪ új, piacképes kínálatok kimunkálása ▪ szálláshelyek kialakítása
	<u>Az ökoturisztikai fejlesztések ösztönzése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ új, piacképes kínálatok kimunkálása ▪ szálláshelyek kialakítása
	<u>Fürdőturizmus fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ új, piacképes kínálatok kimunkálása ▪ szálláshelyek kialakítása
	<u>Horgász – és vadászturizmus fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ idegenforgalom erősítése ▪ igények felmérése
	<u>Agroturisztika</u>
II. A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása	<u>Népességmegtartás általánosan</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ közösségi célokra alkalmas közterületek kialakítása ▪ a lakó- és kereskedelmi ingatlanok felújítása ▪ a civil élet élénkítése

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a társadalmi viszonyok javulása, esélyegyenlőség Közrend és közbiztonság fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - közterület felügyeleti funkció - polgárőrség fejlesztése ▪ önkéntes tűzoltóság fejlesztése ▪ munkahelyek teremtése ▪ közművek kiépítése, fejlesztése
	<u>Életkörülmények javítása</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ életminőség javítása, megélhetési gondok csökkentése ▪ egészségügyi ellátórendszer hatékonyságának növelése ▪ fiatalok megtartása a településen ▪ időskorúakról való gondoskodás kiterjesztése ▪ középületek fejlesztése, színvonalainak növelése, nevelési-, oktatási intézményrendszer fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> ▪ színvonal emelése ▪ ellátás kiterjesztése, infrastruktúra fejlesztés ▪ innovatív intézmény vagy szolgáltatás létrehozása ▪ szabadidő eltöltés feltételeinek növelése, bővítése, <ul style="list-style-type: none"> kultúra-, művelődés, identitás fejlesztése - kulturális rendezvények biztosítása - programszervezés - helyi közösségerősítés, sportélet és a szabadidős-sport fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - helyi sportélet színtereinek fejlesztése ▪ civil élet támogatása, ▪ településen belüli kommunikáció javítása <ul style="list-style-type: none"> - önkormányzat és lakosság között - főzőverseny
	<u>Infrastruktúra fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerékpárút, járdaépítés, utak felújítása, közlekedési hálózat fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> ▪ a teherforgalom mérséklése, korlátozása ▪ parkolási feltételek javítása, ▪ kerékpárút hálózat kiépítése ▪ közművek felújítása, új beépítésre szánt területen a közművek kiépítése, ▪ intézmények fejlesztése, újak építése – új óvoda épület. Önkormányzati tulajdonú ingatlanok, közterületek és infrastruktúra fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> ▪ önkormányzati épületek felújítása ▪ közterületek javítása, rendezése ▪ közmű- és közlekedés fejlesztése ▪ természeti és épített értékek védelme ▪ településképp javítása, zöldterület létesítése

	<p><u>Településkép javítás, környezetfejlesztés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A Városnak ügyelnie kell arra, hogy egy méltó településközpontja alakulhasson ki és emellett több kisebb alközpont is létrejöhessen. ▪ Előre meg kell határozni a helyét a megfelelő befogadóképességű terek, zöldterületek és kiszolgáló műszaki infrastruktúra elemek helyét, melyekre a településnek szüksége lesz.
	<p><u>Településszerkezet</u></p> <p>A településszerkezetet is érintő kisebb beavatkozások, mint részcélok:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ utcanyitások, féloldalas beépítések megszüntetése ▪ tömbfeltárások
	<p><u>A települési környezet javítása</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Biztosítani kell az ártalmaktól mentes, egészséges és tiszta települési környezetet, a belterületen az esztétikus településképp megjelenését, a külterületen a természet- és környezetvédelmi szempontból kedvező környezetet. ▪ A közmű és közüzemi szolgáltatások elért színvonalának megőrzése érdekében törekedni kell a teljes körűvé tételről, az alábbi részcélok mentén: <ul style="list-style-type: none"> ▪ az ivóvíz ellátás kiépítése minden ingatlanra, ▪ a szennyvíz-hálózat kiépítés, bekötés, ▪ a gázvezeték kiépítése a még be nem csatlakoztatott ingatlanokra, ▪ az ivóvízminőség határértékének megfelelő biztosítása, ▪ a tisztított szennyvíz minőségének határértékének megfelelő biztosítása, ▪ szelektív hulladékgyűjtés és elszállítás létesítményeinek kialakítása a kommunális hulladékgyűjtés mellett, ▪ közterületek tisztaságának biztosítása, ▪ a lakosság bevonásával a település értékeinek védelme. ▪ Ivóvíz-minőség további javítása ▪ Zöldhulladék gyűjtése és szállítása
	<p><u>Fenntartható fejlődés</u></p> <p>A településnek a fenntartható fejlődés elveivel összhangban az alábbi részcélok megvalósítására kell törekednie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a kompakt településszerkezet megteremtésére, amelyben intenzívek a kölcsönhatások és együttműködések, mérsékeltek az utazási távolságok, korlátozott az urbanizált területhasználat kiterjedése és hatékony az energiafelhasználás

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a településszerkezet tagolására beépítetlen területekkel, zöldterületekkel és szellőztetést biztosító zónákkal ▪ a településen belüli és települések közötti utazási, közlekedési szükséglet mérséklésére; optimalizálni kell a munkahelyek, lakóterületek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedését ▪ a települési zöldterületek bővítésére és minőségi fejlesztésére, hálózatba kapcsolva őket ▪ magánberuházások esetén a barnamezős területek (használaton kívüli ipari területek) hasznosítására, és kerülni kell a zöldmezős beruházásokat. ▪ az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiák felhasználása ▪ A közüzemi ellátás (víz, hulladék, energia, közvilágítás) és fogyasztás szabályozása, klímabarát ösztönzők és korlátozások alkalmazása (pl. a szelektív hulladékgyűjtés vagy víztakarékosság ösztönzése) ▪ A településen a fényszennyezés csökkentése, pl. az épületek, közterületek, reklámelemek megvilágítása által, szabályozható energiatakarékos fényforrások alkalmazása.
<p>III. A járásközponti szerep megerősítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Községi és közigazgatási funkciók fejlesztése ▪ Humáninfrastruktúra szolgáltatások fejlesztése ▪ Gazdasági szolgáltatások fejlesztése ▪ Szolgáltató-funkciók fejlesztése ▪ Községi és közigazgatási funkciók fejlesztése ▪ Közösségformálás ▪ Kereskedelmi és szolgáltató funkció megerősítése ▪ Vállalkozások és beruházások ösztönzése ▪ Vállalkozásokat támogató szolgáltató intézmény ▪ Fejlesztési területek előkészítése ▪ Barnamezős területek rekultivációja ▪ Sport- és rekreációs pólus szerep erősítése ▪ Turisztikai és sportcélú beruházások

A jövőkép és a hosszú távú célok összhangja az OFTK-val

A 2014 januárjában elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg, amelyekhez a koncepció jövőképe és átfogó célkitűzései szorosan illeszkednek.

Átfogó célok illeszkedése:

Értéktermelő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés: Az OFTK keretében megfogalmazott egyik átfogó cél a gazdasági növekedés, fejlődés és jövedelemtermelés biztosítása. Tiszavasvári településfejlesztési koncepciójának „Munkahelyteremtés és a helyi gazdaság fenntartható fejlesztése” átfogó célja teljes mértékben összhangban áll az OFTK ezen céljával, valamint a cél elérése érdekében megjelölt kiemelt eszközökkel (a gazdaságba történő beruházások és a vállalkozásfejlesztés támogatása, a kis- és középvállalkozások megerősítése). Mind az OFTK, mind a településfejlesztési koncepció esetében az egyik átfogó cél fókuszja a gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás növelése és a vállalkozások fejlesztése.

Népessédsi fordulat, egészséges és megújuló társadalom: Az OFTK ezen átfogó célja a társadalomra, az életminőség javítására fókuszál összhangban Tiszavasvári „A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása” elnevezésű átfogó céljával, amely a Város társadalmi, szociális problémáira fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési stratégiákat.

Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme: Az OFTK átfogó célként fogalmazza meg az erőforrások megőrzését a jövő generációinak számára. Ezzel a céllal részben koherens Tiszavasvári koncepciójának „A városlakók életminőségének, életkörülményeinek javítása” átfogó célja. Ezen átfogó célt szolgáló rész cél az energiahatékonyság növelésére, a megújuló energiaforrások alkalmazásának terjesztésére fókuszál.

Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet: Ez az átfogó cél OFTK területfejlesztési, térszerkezeti céljait integrálja. Kimondja, hogy többközpontú térszerkezet megvalósítása érdekében szükséges a gazdasági fejlődést biztosító beruházások területi terítése, a versenyképességet segítő térszerkezet, valamint a térségi kapcsolatok kialakítása, erősítése. A térségi integráció elmélyítéséhez szükséges a város-vidék kapcsolatok megújítása, a térségi autonómia, az önellátó és önfenntartó képesség erősítése. A területi kohézió és a térségi esélyegyenlőség erősítéséhez kiegyensúlyozott térszerkezet, területi kiegyenlítődés, a perifériák és elmaradott térségek felzárkóztatása, a térségi sajátosságoknak megfelelő térségi fejlődési pályák kialakítása szükséges. „A járásközponti szerep megerősítése” törekvés a kiegyensúlyozott térségi fejlődést elősegítő, környező településekkel való együttműködési lehetőségeket foglalja magába, így illeszkedik az OFTK fenntartható térszerkezet kialakítására irányuló céljához.

Tiszavasvári településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott részcélok illeszkedését az OFTK specifikus céljaihoz alábbi táblázat mutatja be:

A településfejlesztési koncepció rész céljainak illeszkedése az OFTK-hoz

Az OFTK specifikus céljai		Tiszavasvári Város Településfejlesztési Koncepció rész céljai
Szakpolitikai célok	1. Versenyképes, innovatív gazdaság	Munkahelyteremtés
	2. Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	Turizmus fejlesztése
	3. Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás	Életkörülmények javítása
	4. Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Munkahelyteremtés
	5. Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Önfenntartás elősegítése
	6. Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Településközi együttműködés általánosan
	7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	Szolgáltatásbővítés

Területi célok	1. Az ország makroregionális szerepének erősítése	Nem releváns
	2. A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	Nem releváns
	3. Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	Önfenntartás elősegítése
	4. Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	Vadászturizmus fejlesztése
	5. Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés	Infrastruktúra fejlesztése
	6. Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	Infrastruktúra fejlesztése

A jövőkép és a hosszú távú célok összhangja a megyei területfejlesztési koncepcióval

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 2014-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója három átfogó és 4 tematikus, illetve 3 területi stratégiai célt jelölt ki. Az átfogó célok ötvözik a megye legfontosabb gazdaságpolitikai, társadalmopolitikai, ökológiai kihívásokra adott válaszait.

Átfogó célok illeszkedése:

Az aktív megye – Értéktérítő közfoglalkoztatás és az aktivitás növelése: Az aktív megye átfogó cél a foglalkoztatási, munkaerő piaci kérdéseket és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja. Tiszavasvári településfejlesztési koncepciójának „Gazdaságfejlesztés” átfogó célja teljes mértékben összhangban áll Szabolcs-Szatmár-Bereg megye ezen átfogó céljával, mindkét koncepció egyik fő célja a foglalkoztatás és aktivitás növelése.

A szolidáris megye – A szegénység felszámolása és a leszakadó térségek felzárkóztatása: A szolidáris megye Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legégetőbb társadalmi, szociális problémáira és a tartós leszakadással veszélyeztetett térségek felemelésére fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési stratégiákat. Ezzel Tiszavasvári koncepciójának „Népességmegtartás” átfogó célja biztosítja az összhangot, mivel mindkét koncepció fő célkitűzései között szerepel a társadalmi különbségek csökkentése és a lakosság életminőségének növelése.

A vonzó megye – Vonzó természeti, társadalmi, kulturális és gazdasági környezet megteremtése: A vonzó megye azokat a fejlesztéspolitikai irányokat jelöli ki, amelyek egy ideális és fenntartható ökológia állapotot megtartása mellett egy befektető- és vállalkozásbarát üzleti környezetet hoznak létre, a helyi közösségek életminőségét javítják és az ide érkező turisták igényeit, szükségleteit is kielégítik. Összességében ugyanezek a célok jelennek meg Tiszavasvári jövőképében és átfogó célkitűzésében.

A településfejlesztési koncepció rész céljainak illeszkedése a megyei célkitűzésekhez

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Településfejlesztési Koncepció stratégiai céljai	Tiszavasvári Város Településfejlesztési Koncepció rész céljai
1. Versenyképes élelmiszergazdaság: Az agrárgazdaság erősítése fókuszált módon	Munkahelyteremtés Önfenntartás elősegítése
2. Zöld megye: Zöldgazdaság, klímabarát energiagazdálkodás, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás	Szolgáltatásbővítés
3. Proaktív megye: A megyei szintű gazdasági, társadalmi önszerveződés feltételeinek kialakítása	Munkahelyteremtés Életkörülmények javítása
4. Képzett megye: Rugalmas szakképzési, felsőoktatási és innovációs környezet kialakítása	Munkahelyteremtés Életkörülmények javítása
5. Fejlett centrum: A nyíregyházi agglomerációnak mint gazdasági, foglalkoztatási, közszolgáltatási és kulturális centrumnak a fejlesztése	Munkahelyteremtés
6. Dinamizálódó decentrumok és szolgáltató járásközpontok: A megyei gazdasági decentrumainak és járásközpontjainak funkcióbővítése és összehangolt fejlesztése	Településközi együttműködés általánosan
7. Élhető vidék és felzárkózó külső periferiák: A megye külső periferiáinak komplex felzárkóztatása és a vidéki térségek integrált fejlesztése	Munkahelyteremtés Életkörülmények javítása Településközi együttműködés általánosan

H A T Á S V I S E L Ő K											
H A T Ó T É N Y E Z Ő K		Településfejlesztési- rendezési dokumentumai	Település társadalma	Humán infrastruktúra	Gazdaság	Önkormányzati gazdálkodás	Táji, természeti adottságok zöldfelületi rendszer	Épített környezet	Közlekedés	Közmű	Környezetvédelem, klimatikus viszonyok
	Településfejlesztési- dokumentumai		+	+	+	+	++	42 ++	++	++	++
	Település társadalma	+		+	+	0	-	-	-	-	-
	Humán infrastruktúra	+	+		+	++	0	-	-	-	-
	Gazdaság	+	+	+		0	+	0	++	+	0
	Önkormányzati gazdálkodás	+	+	++	0		+	+	+	++	+
	Táji, természeti adottságok zöldfelületi rendszer	+	0	-	-	+		++	+	++	+
	Épített környezet	+	++	+	+	+	++		++	++	++
	Közlekedés	+	-	+	++	+	+	++		+	++
	Közmű	+	+	+	++	++	+	++	+		+
	Környezetvédelem, klimatikus viszonyok	+	++	++	++	+	++	++	++	+	

Illeszkedés- kölcsönhatás kapcsolat:

++ erős közvetlen kapcsolat, + áttételes kapcsolat, 0 nincs kapcsolat, - bizonytalan kapcsolat

- Törekedni kell a településszerkezet hagyományos jellegének megőrzésére, fenntartására. Ennek érdekében a már kialakult utcaszerkezetet, telekszerkezetet kell továbbvinni. Az új fejlesztési területek kialakítása során törekedni kell a meglévő településszerkezet jellegéhez történő illeszkedésre, elsősorban a már kiépült belterületekhez kapcsolódóan.
- A településszerkezet kialakításánál figyelmet kell fordítani arra, hogy megteremtődjön a település különböző funkciójú területei közötti összhang.
- A településen található épített környezeti értékek védelme érdekében készíteni kell egy részletes elemzést, amely meghatározza az értékvédelemben érintett területeket és épületeket. Ezen területek esetében, a szabályozás során, biztosítani kell a meglévő értékek megmaradását, valamint törekedni kell az esetlegesen megbomlott egyensúly visszaállítására.
- A városképv-utcakép védelmét is az értékvédelmi és kapcsolódó építészeti vizsgálatban feltárt eredmények szerint szükséges biztosítani az érintett területeken.
- A város központja részleteit tekintve viszonylag fejletlennek, kevésbé kiépültnek tekinthető. Szükséges tehát a fejlesztése, bővítése, elsősorban a központhoz közel eső, de központi funkciókba mindeddig kevésbé bevont területek, Attila tértől nyugatra történő kiterjesztése, valamint a Kálvin utca – Honfoglalás utca közötti területek intenzívebb bevonása.
- A mezőgazdaság a város gazdaságában a jövőben is meghatározó marad. Ezért a racionális tájhasználat elvének megfelelően biztosítani kell az árutermelésre alkalmas jó termőhelyi adottságú termőföldek megtartását. A településrendezés eszközeivel is támogatni kell a családi és üzemi gazdaságok fejleszthetőségét. Ezért olyan differenciált külterület-szabályozás kialakítása szükséges, amely a hagyományos alföldi tájkarakter megtartása mellett új lehetőségeket teremti az életképes fejleszthető mezőgazdasági birtokok működéséhez.
- A termőföldek védelme, a tájkarakter megőrzése szempontjából elsősorban a meglévő mezőgazdasági majorok területén kell biztosítani az üzemközpontok koncentrált kialakíthatóságát, fejleszthetőségét. A történelmi gazdasági hagyományoknak megfelelően lehetőséget kell adni a tanyás gazdálkodás fejlődéséhez, ezért a településrendezési tervnek biztosítania kell a tanyagazdaságok számára az építési lehetőségeket. A tanyai lakóépületek számára meg kell különböztetni azokat az övezeteket, ahol a gazdasági épületek és lakóépületek koncentráltan, jól megközelíthető, infrastruktúrával jól ellátható városközeli területeken kialakíthatók. (Szentmihályi szőlőkhöz vezető út mentén, a város keleti határán, továbbá Dankótanya és Józsefháza térségében).
- A várostól távolabbi határrészekben a lakóépület építésére mezőgazdasági területen csak akkor szabad lehetőséget adni, ha a földbirtok nagysága – összefüggően vagy több tagban – legalább egy családot fő tevékenységként eltartani képes. Külterületen lakóépület építését csak akkor szabad engedélyezni, ha a lakófunkcióhoz szükséges infrastruktúra kiépített, vagy kiépíthető.
- Az árutermelésre kevésbé alkalmas mezőgazdasági területeken ösztönözni kell az erdősítéseket. Elsősorban a város közvetlen környezetében, a Keleti – főcsatorna mentén kell támogatni az erdőterületek létesítését, amely a gazdasági haszon mellett ökológiai, táj – és természetvédelmi, turisztikai szempontból is nagy jelentőségű, továbbá a települési környezet védelme és a város zöldfelületi rendszere szempontjából is nagyon fontos.
- Biztosítani kell az országos jelentőségű védett természeti területek, természeti területek, védett lápok, szikes tavak védelmét. A helyi jelentőségű védett természeti területek védetté nyilvánítása a városi önkormányzat hatáskörébe tartozik. Ezért az alföldi tájkép, tájkarakter, a még megmaradt természeti értékek védetté nyilvánításával kell bizonyítani a város elkötelezettségét, a természeti környezet védelme a Tiszavasvári táj fenntartható fejlesztése iránt.
- Védetté kell nyilvánítani a Keleti – főcsatorna, Nyugati – főcsatorna, Hortobágy főgyűjtő-csatorna menti természetes és természetközeli élőhelyeket, biztosítva ezzel a város nyugati határának összefüggő zöldfelületi és ökológiai rendszerének megmaradását. A természet védelme mellett ez az ökológiai rendszer a helyi lakosság és a turizmus rekreációs területeként is funkcionálhat, és a város környezetminőségében is meghatározó jelentőségű.

- Üdülőterületi fejlesztésre területeket kell biztosítani a Keleti-főcsatorna mellett már kialakult üdülő-rekreációs területek környezetében. A még fejlesztési tartalékokkal rendelkező extenzív hétvégi házas üdülőterület helyett, a város gazdaságában, foglalkoztatásában is fontos, széleskörű turisztikai, idegenforgalmi kínálatot biztosító üdülőházas üdülőterületek kialakítását kell támogatni.
- Kiemelten fontos a termálfürdő területének biztosítása, valamint az ehhez kapcsolódó gyógyászati szállás és vendéglátó létesítmények elhelyezése.
- A település zöldfelületeinek megtartásáról, minőségi fejlesztéséről gondoskodni kell. A város közterületi arculatában mutakozó kettősséget meg kell őrizni. A településközpont városias képét erősíteni kell – zárt csapadékvíz elvezetés, kiemelt útszegélyek, rendezett, széles járdák, fasorok – a központtól távolabb eső utcák falusias-kisvárosias hangulata megőrzendő. Fel kell mérni a városban lévő utcák faállományát, és gondoskodni kell a fasorhiányos utcák fásításáról. Meg kell határozni a védelemre érdemes közterületi fasorokat, faegyedeket és zöldterületeket.
- A településközpont zöldterületeinek minőségi fejlesztésére gondot kell fordítani. Tisztázandó a zöldterületek funkciója és karaktere. Városi térré fejleszthető az Attila téri zöldterület. A nem üzemelő régi temetők kegyeleti parkká nyilvánítandók és alakítandók. A zöldterületeken lévő játszóterek az érvénybe lépett országos szabványoknak megfelelően átépítendőek.
- A város legnagyobb, összefüggő, fejlesztés alatt álló zöldövezete – a Csónakázó-tó és környéke – minőségi továbbfejlesztéséről gondoskodni kell. A Csónakázó-tó, a Termálközpont és környéke a település legfontosabb turisztikai célterülete. Egységes arculatot követő fejlesztéssel folytatni kell az elindított beruházásokat.
- A település gyalogos és kerékpáros úthálózatának fejlesztése alapvető feladat, a Keleti-főcsatorna parti sávját be kell kapcsolni a város zöldfelületi rendszerébe.
- A természeti értékek védelmét a külterületnél meghatározott koncepció szerint kell biztosítani.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

Tiszavasvári a Településfejlesztési koncepció elfogadását követően az abban rögzített célok eléréséhez szükséges a településrendezési, fejlesztési- és üzemeltetési feladat- és eszközrendszerét illeszteni (felülvizsgálni és módosítani) kívánja.

A koncepció megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a kitűzött célok és a megindult folyamatok határainak folyamatos figyelemmel kísérése, illetve mérése beleértve a pozitív és negatív hatásokat egyaránt, amely az egyes tématerületekért felelősök feladatát kell, hogy képezze. A hatások mérésére alkalmas megbízható módszereket kell kialakítani és alkalmazni, majd visszacsatolni a pozitív, előremutató hatások felerősítésével és a negatív folyamatok kiszűrésével.

45

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A jövő nem egyetlen lépéssel, akcióval jön létre, valósítható meg. Ahhoz, hogy a Tiszavasvári által kiértelt jövő megvalósítható legyen, meg kell határoznunk azt a tevékenységsort, akciót, amely tartalmazza a településvezetőkre váró feladatokat. Mindaz, amit a közösség a jövőképpen önmaga számára kitűzött a célkövető menedzselés tesz lehetővé.

A cél kitűzése mellett meg kell határozni a rendelkezésre álló vagy állítható (nem csak az önkormányzati, közösségi) eszközöket és meg kell fogalmazni az egymásra épülő lépések sorát, azaz ki kell tűzni a célhoz vezető utat. A fejlődés eredményessége érdekében elengedhetetlen a tudatos folyamatirányítás. Az „AKTÍV” Tiszavasvári jövő megvalósításának az alábbi három komponensét szimultán kell kezelni:

- a gazdaság szereplőinek együttműködése
- Közösségi részvétel (participáció) - a fejlesztések iránti bizalom megteremtése
- minőségi falusi turizmus megvalósítása - a vállalkozások fejlesztése által

Egy folyamatos hosszú távú eredmény eléréséhez nem elégséges csak egyet, vagy kettőt ezekből bevezetni, egyszerre szükséges minden komponens kezelése. A változást, megújulást irányítani és menedzselni KELL!

Tiszavasvári fejlesztése számára igénybe vehető forráslehetőségek

- EU források (pályázatok, támogatások)
- állami források (normatív hozzájárulások, kiegészítő támogatási rendszerek, átengedett központi adó, saját ár- és díjbevételek)
- helyi adók: (ingatlanadó, kommunális adó, idegenforgalmi adó, iparűzési adó)
- saját vállalkozási bevételek

Tiszavasvári számára is kulcsfontosságú, hogy miként érvényesíti érdekeit, mivel alapvetően a forráslehetőségek is meghatározzák a jelen koncepcióban elfogadott célok megvalósulását. Ezért szükséges a külső forráslehetőségek (állami támogatások, régiókra jutó állami támogatások, EU támogatások és pályázatok) ismerete és a folyamatos tájékozódás.

A Városfejlesztési célok megvalósításához szükséges Intézményfejlesztés

Az önkormányzati intézményrendszer főbb területei a teljesség igénye nélkül: közigazgatás, oktatás, egészségügy, szociális ellátás, kultúra, sport. A közszolgáltatást nyújtó intézmények fejlesztése magába foglalja a nevelési-oktatási intézmények, az egészségügyi szolgáltatások (háziorvosi/fogorvosi rendelők), a szociális és gyermekjóléti intézmények, illetve a kulturális és közművelődési intézmények fejlesztését is. A megfelelő infrastrukturális háttér kialakítása mellett fontos, hogy a közszolgáltatások, illetve közintézmények mindenki számára elérhetőek legyenek, így gondoskodni kell az intézmények komplex fizikai és infokommunikációs akadálymentesítéséről is.

Tiszavasvári intézményfejlesztési célja, hogy intézményrendszere mind településkörnyéki/mikro térségi, mind helyi szinteken minél szélesebb körű és fejlettebb legyen, annak érdekében, hogy elősegítse a fiatal lakónépesség helyben tartását, a vállalkozások betelepülésével és fejlődésével, biztosítsa a település minőségi életképességét, és további fejlődését.

Miután az intézményrendszer fejlesztése komplex, összetett feladat, számos közvetlen és közvetett, rövid- és hosszú távú hatással bír, ezért szükséges a település intézményrendszerének vizsgálata, a rövid- és hosszú távú fejlesztési elképzelésének rögzítése, szükséges szakmai, pénzügyi és időbeli ütemezés mellett.

A kohézió erősítése nem csak a térségek közti fejlettségbeli különbségek csökkentése miatt fontos, hanem a térségi szereplők közti együttműködés ösztönzése érdekében is. Ahhoz, hogy a fejlesztések érdemi hatást érjenek el, szükséges az egy térségben, vagy a fejlesztések egy szegmensében a közintézmények (önkormányzatok és intézményeik), illetve a magán (vállalkozások és a civil szervezetek) közti együttműködések ösztönzése. A projektek fejlesztésében, illetve a projektek megvalósításában, közcélú szolgáltatások működtetésben, vagy szabadidős programok szervezésében való együttműködés javítja a fejlesztések hatékonyságát, valamint serkenti a helyi identitás, kötődés erősödését.

Tiszavasvári hosszútávú jövője céljából csökkenteni szükséges a szereplők között az együttműködési készség hiányát, a partnerség elvének érvényesülésével!